



# A Pons Danubii ETT fejlesztési Stratégiája

## 2022-2027



pons danubii

**Készült: 2021**

**Készítette: A Grate Line s.r.o. munkatársai**

A stratégiai dokumentum a Külgazdasági és Külügyminisztérium támogatásával a KKM/44083-3/2021/Adm pályázati azonosítószámú projekt keretében készült.

## Tartalomjegyzék

1. Bevezető .....	3
2. A Pons Danubii ETT helyzetértékelése.....	4
2.1. A Pons Danubii ETT bemutatása.....	4
2.2. A Pons Danubii ETT tagtelepülései által lefedett térség helyzetelemzése.....	7
2.2.1. Természeti adottságok, turisztikai helyzetkép .....	7
2.2.2. A térség népessége, képzettsége, gazdasága .....	8
3. A 2013-2020 időszak legjelentősebb fejlesztései a Pons Danubii térségben .....	10
3.1. A Pons Danubii ETT részvételével megvalósított legfontosabb fejlesztések .....	10
3.1.1. INSIGHTS.....	13
3.1.2. KOMBI.....	13
3.1.3. CULTPLAY .....	14
3.1.4. DANURB+ .....	14
3.1.5. KOMFORT .....	15
3.1.6. TAPE NOVUM DANUVIUM projektjei.....	15
3.2. A tagtelepülések főbb megvalósult fejlesztései a 2013-2020 időszakban.....	18
4. Pályázati lehetőségek a 2021-2027 időszakban.....	19
4.1. Az Interreg VI-A Magyarország –Szlovákia Program 2021-2027 bemutatása.....	19
4.2. Fontosabb Nemzetközi Programok .....	28
4.2.1. Interreg Duna Transznacionális Program 2021-2027 .....	28
4.2.2. Interreg Europe.....	28
4.2.3. Erasmus+ program:.....	29
5. A Pons Danubii ETT stratégiája és tervezett fejlesztései a 2022-2027 években.....	31
5.1. A Pons Danubii ETT 2022-2027 időszakra vonatkozó stratégiai célrendszere:.....	31
5.2. Projekt ötletek a 2022-2027 időszakra .....	34
5.2.1. .... Turisztikai akcióterv: A Pons Danubii térség vízhez kapcsolódó komplex, összehangolt turisztikai fejlesztése .....	34
5.2.2. Egyéb projektötletek.....	44
1. Számú melléklet: A tagtelepülések főbb megvalósult fejlesztései a 2013-2020 időszakban	47
Tata .....	47
Komárom.....	50
Oroszlány .....	55
Kisbér .....	63
Észak-Komárom .....	66
Gúta.....	68
Naszvad.....	68

## 1. Bevezető

A Great Line s.r.o. 2021-ben kapott megbízást a Pons Danubii ETT stratégiájának elkészítésére.

A stratégiai dokumentum célja a Pons Danubii ETT, mint önálló jogi személyiség és az ETT-t alkotó tagtelepülések, illetve az általuk alkotott Pons Danubii térség következő 5 év fejlesztési irányvonalainak bemutatása. Noha a jelen dokumentum alapként szolgálhat a későbbi pályázati forrásból megvalósuló fejlesztésekhez nem célja konkrét pályázatok megfogalmazása.

A dokumentum 5 fejezetből áll. A bevezetőt követően bemutatom a Pons Danubii ETT-t, valamint a tagtelepüléseket, illetve a települések alkotta térséget, amelyet Pons Danubii térségnek, vagy Pons Danubii régiónak nevezek. A helyzetértékelést követően a 3. fejezetben ismertetem az elmúlt EU-s programozási időszak, azaz a 2013-2020-as évek legfontosabb fejlesztéseit, majd a 4. fejezetben a következő időszak fontosabb, az ETT számára releváns pályázati lehetőségeit foglalom össze. Az utolsó fejezet a Pons Danubii stratégiai célrendszeréről, valamint a főbb fejlesztési elképzelésekről szól.

A stratégiában szereplő információk primer és szekunder adatokat is tartalmaznak. Az 5. fejezetben ismertetett elképzelésekhez a forrást elsősorban a települések polgármesterei, fejlesztéssel foglalkozó munkatársai, valamint a Pons Danubii ETT igazgatója és az ETT munkatársai nyújtották.

## 2. A Pons Danubii ETT helyzetértékelése

Az alábbi fejezetben bemutatom a Pons Danubii ETT-t, mint szervezetet, annak tagtelepüléseit, valamint összefoglalom a települések és az általuk alkotott térség főbb jellemzőit.

### 2.1. A Pons Danubii ETT bemutatása

A Pons Danubii Területi Együtműködési Csoportosulást (Pons Danubii ETT) 3 szlovákiai (Észak-Komárom, Ógyalla, Gúta) és 3 magyarországi (Komárom, Tata, Kisbér) település alapította. Az ETT hivatalos bejegyzésére 2010. december 15-én került sor, székhelye Szlovákiában, Komáromban (Észak-Komárom) található. A Társuláshoz 2011. október 12-én csatlakozott Oroszlány, 2020. decemberében kilépett Ógyalla, 2021. év végén csatlakozott Naszvad, így a jelenlegi tagtelepülések száma ismét 7. Ezek a következők:

1.Táblázat: A Pons Danubii ETT tagtelepülései

Település neve	Település elhelyezkedése	Település lakosainak száma (fő)	Település területének nagysága (km <sup>2</sup> )
Tata	Komárom-Esztergom megye, Tatai kistérség	23 217	78,13
Komárom	Komárom-Esztergom megye, Komáromi kistérség	19 248	69,9
Oroszlány	Komárom-Esztergom megye, Oroszlányi kistérség	18 418	75,86
Kisbér	Komárom-Esztergom megye, Kisbéri kistérség	5348	52,17
Komárom (Komárno)	Nyitra megye, Komáromi járás	34 226	102,8
Gúta (Kolárovo)	Nyitra megye, Komáromi járás	10 696	106,8
Naszvad (Nesvady)	Nyitra megye, Komáromi járás	5090	57,9
<b>Összesen</b>		<b>105 547</b>	<b>473, 66</b>

*Forrás: Saját szerkesztés*

A Pons Danubii ETT kb. 106 000 fő-, a 7 tagtelepülés területén élő lakos érdekeit képviseli. A tagtelepülések mindegyike város, a magyar települések kistérségi központok is egyben, a Komáromi (SK) járás városai közül –Ógyalla kivételével- az összes tagja az ETT-nek. A csoportosulás kohézióját növeli, hogy nincs nagy szórás a településméret és a lakosság szám tekintetében. A települések viszonylag közel- egy 40km sugarú körön belül- találhatóak egymáshoz, számos jellemzőjükben hasonlóak, ezért viszonylag könnyű olyan fejlesztési területeket, ötleteket találni, melyek akár mindegyik tagtelepülés számára hasznosak.

A Pons Danubii ETT az Európai Unió 15. bejegyzett Európai Területi Társulása. Célja a határmenti térségek integrált fejlesztése, pályázatok kidolgozása és megvalósítása, olyan közös stratégiai fejlesztések előkészítése, amelyek a régióban élők életminőségének javítását célozzák.

A társulás specifikus céljai a következők:

- a határon átnyúló kohézió növelése,
- projektek megvalósítása a közös stratégiai fejlesztés érdekében,
- a Társulás területén élők hétköznapi életének megkönnyítése

Az önálló jogi személyiségű ETT fő döntéshozó szerve a közgyűlés, melyben 1-1 szavazattal rendelkeznek az egyes tagtelepülések. A közgyűlések a tagvárosokban kerülnek megrendezésre átlagosan évi 3 alkalommal. Az ETT irodája Észak-Komáromban található, jelenleg 4 állandó alkalmazottal rendelkezik, melyből 1 fő (Bara Zoltán) az igazgató, 1 fő irodavezetői, míg a többiek projektmenedzseri feladatokat látnak el. A mindenkori alkalmazottak száma függ az aktuálisan megvalósítás alatt álló projektek számától és költségkeretétől.

Az ETT megalapította a Pons Danubii Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft.-t, melynek székhelye Tatán található. A Kft. elsősorban Tata Város Önkormányzatának alábbi közfeladatainak ellátásában működik közre:

- településfejlesztés - a számos Európai Unió forrásból megvalósuló projektek megvalósításában való közreműködésen keresztül.
- gazdaságfejlesztés és turizmussal kapcsolatos feladatok a számos Európai Unió forrásból megvalósuló projektek megvalósításában való közreműködésen keresztül

Emellett a Kft. mindenkori alkalmazottjának napi feladatai közé tartozik az ETT-k támogatására a magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium által kiírt pályázatok megírásában való részvétel, a pályázatok adminisztrációja, az ETT pályázatainak írásában, valamint a nyertes projektek menedzselésében való részvétel, a Kft. adminisztratív tevékenységeinek ellátása, Tata Város Önkormányzatának elnyert projektjeinek megvalósításában való részvétel, eseti jelleggel a Pons Danubii képviselete különböző rendezvényeken, konferenciákon.

1.Ábra: A Pons Danubii ETT SWOT elemzése

<b>ERŐSSÉGEK</b>	<b>GYENGESÉGEK</b>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Jelentős pályázati/projektmenedzsmet tapasztalat</li> <li>• Növekvő helyi/ országos/nemzetközi ismertség (számos cikk a helyi/regionális/nemzetközi médiában; nemzetközi konferenciákon részvétel )</li> <li>• Kiterjedt magyarországi, szlovákiai és nemzetközi kapcsolati háló</li> <li>• A jogi forma és a települések alacsony száma, közelsége, hasonló jellege és a 10</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Túlzott pénzügyi függőség az EU-s projektektől (fő bevételi forrás)</li> <li>• A működési költségek fedezésére kapható ETT támogatáshoz magyarországi szervezetet (Pons Danubii Kft. ) kell fenntartani, ami plusz költségekkel jár</li> <li>• Váratlan kiadásokra tartalék hiánya</li> </ul>

<p>éves együttműködés miatt relatíve egyszerű működtetés, viszonylag alacsony szintű bürokrácia</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Jó munkakapcsolat a tagtelepülések között</li> <li>• Vállalati kultúra inspiráló: Szakképzett, tapasztalt, alkalmazottak, jó munkahelyi légkör</li> <li>• Már „kipróbált” vállalkozói tevékenységeken keresztül (pl. tanácsadás, külső projektmenedzsment stb.) plusz bevétel szerezhető</li> <li>• Új vállalkozói tevékenységekkel plusz bevétel szerezhető (pl. napelemparkok üzemeltetése)</li> </ul>	
<p><b>LEHETŐSÉGEK</b></p>	<p><b>VESZÉLYEK</b></p>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az új programozási időszakban is lesznek Interreg pályázati kiírások</li> <li>• Az ETT tapasztalatának és jogi</li> <li>• Az Interreg VI-A Magyarország Szlovákia programban is lesznek akcióterv formában megvalósuló projektek, ami az ETT-knek kedvez</li> <li>• Szervezeti formájának köszönhető olyan projektekben is részt vehet, melyekben az önkormányzatok nem</li> <li>• A tagtelepülések az ETT-részeként nagyobb eséllyel hajthatnak végre fejlesztéseket mint nélküle</li> <li>• Éves szintű támogatás a működési költségek fedezésére (ETT pályázat, Külgazdasági és Külügyminisztérium)</li> <li>• Az ETT önálló jog szervezetként pályázatot nyújthat be a szlovákiai kiírásokra és a magyarországiakra is (utóbbira a Pons Danubii Kft.-n keresztül)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• COVID miatti gyakran változó jogi és gazdasági környezet</li> <li>• Interreg programok esetleges megszűnése, a nyújtható támogatások mértékének jelentős csökkentése</li> <li>• A Pons Danubii ETT-re a szlovák jogszabályok vonatkoznak, emiatt jelentős hátrányok az interreg projektekben (nincs előfinanszírozás, néhány programban nincs nemzeti társfinanszírozás)</li> <li>• Az Interreg projektek utófinanszírozottsága miatt kialakuló likviditási problémák</li> <li>• Közbeszerzési nehézségek, gyakran változó jogszabályok, stb. miatt elhúzódó projektek, növekvő költségek</li> <li>• Önhibán kívüli utólagos visszafizetési kötelezettségek miatt jelentős anyagi plusz terhek (egy lezárt, leellenőrzött, elfogadott EU-s projektre a fenntartási időszakban bármikor érkezhethet ellenőrzés, melynek során szabálytalanságot állapíthatnak meg)</li> <li>• Túlzott függőség a tagtelepülések önkormányzataitól, illetve az azokat érintő jogszabályoktól</li> <li>• A projektek megvalósulása után fenntartási költségek</li> </ul>

*Forrás: Saját szerkesztés*

## 2.2. A Pons Danubii ETT tagtelepülései által lefedett térség helyzetelemzése

Az alábbi fejezetben a Pons Danubii tagtelepülései által lefedett területet mutatom, a jövőbeli határon átnyúló fejlesztések szempontjából legrelevánsabb turisztikai és gazdasági helyzetképet részletesebben elemzem.

### 2.2.1. Természeti adottságok, turisztikai helyzetkép

Az ETT-t 4 magyarországi és 3 szlovákiai település alkotja. A Duna által elválasztott magyar oldalon található Komárom és a szlovák oldalon található Észak-Komárom városok a régió központi települései. A két település stratégiaileg fontos szerepet tölt be: délről Budapest, Tatabánya és Győr, északról Pozsony, Érsekújvár, valamint Nyitra is nagyon könnyen elérhető.

A térség természetes vizekben és gyógyvizekben igen gazdag. A szlovákiai része a Dunamedence és a Dunamenti-síkság részét képezi, míg a magyarországi területek részben a Kisalföldön fekszenek, illetve a Gerecse-hegység öleli körül őket. A Duna, amely az államhatárt jelöli, kettészeli a térséget. A folyami átkelést két közúti híd és vasút biztosítja Komárom és Észak-Komárom között. Ezeket mondhatjuk a térség legfontosabb pontjainak, amely Esztergom és Pozsony térség közötti egyetlen átkelési lehetőséget biztosít a Dunán. További fontos vízi útnak számít a Szlovákia területén található Vág folyó, amely Észak-Komáromnál a Dunába torkollik. Gútán jelentős még a Kis-Duna. A Duna mellékága a magyarországi Által-érbe torkollik. Számos tó található a régióban, melyek közül a legismertebbek: Tatai Öreg-tó, Tatai Cseke-tó, Réti 8-as számú tó Tatán, Holt-Vág Észak-Komáromnál, Szőnyi tavak Komáromnál, Malom-tó Oroszlányban. A térség gazdag felszín alatti vizekben is. A két Komáromban, Tatán és Naszvadon termálvíz található, fürdő működik, Tata természetes forrásokban is gazdag. A fent nevezett vizek turisztikai szempontból is jelentősek. Elsősorban a fürdők vonzzák a látogatókat, de a folyó és tópartok is mindinkább kedvelté válnak a helyi és térségbe érkező pihenni vágyók körében. Az elmúlt néhány évben szinte minden településen elkezdődött a természetes vízpartok fejlesztése, új vízhez kapcsolódó szolgáltatásokkal bővültek a települések, a kerékpárutak kiépítésével és az Eurovelo 6-os útvonal közelségének köszönhetően pedig egyre több kerékpáros turista is érkezik.

Emellett a régióban számos turisztikai célpont, valamint kulturális érték is található, viszont sok örökségvédelem alá eső épület megrongálódott felújításra szorul.

A tagtelepülések, vagy azok közvetlen közelében található néhány fontosabb épített örökség (a teljesség igénye nélkül):

- A Komáromi erődrendszer, mely az észak-komáromi Öregvárat és Újvárat, a komáromi Monostori Erődöt, Csillag Erődöt és Igmándi Erődöt foglalja magába
- Tatai Öregvár
- Esterházy Kastély és Kiskastély, Tata
- Kiskastély, Kisbér
- Magyar Királyi Lovarda, Kisbér
- Oroszlányi várak (Gerencsér-vár, Vitány-vár, Gesztesi-vár, Oroszlánkő-vár)
- Európa-Udvar, Észak-Komárom

- Hajómalom, Gúta
- Kamalduli Remeteség, Majk

Múzeumok:

- Duna Menti Múzeum, Észak-Komárom
- Csillag erődben a Szépművészeti Múzeum gipszmásolat-gyűjteményének bemutatása, Komárom
- Monostori erőd kiállításai, Komárom
- Klapka György Múzeum kiállítóhelyei, Komárom
- Kuny Domokos Múzeum kiállítóhelyei, Tata
- ELTE Tatai Geológus Kert, Tata
- Mini-Magyarország Makettpark, Ászár
- Bányászati Múzeum, Majkpuszta
- Vizimalom Múzeum, Gúta

A térségben működnek olyan helyi és regionális szervezetek (TDM-ek), amelyek a turizmusfejlesztésért felelnek, viszont ezek működési struktúrája gyakran változik. 2019-ben elindult egy kezdeményezés a szlovák-magyar oldal turisztikai szervezeteinek együttműködésével, megalakult a Dunamente Konzorcium a két oldal szervezeteinek részvételével, valamint újtára indult a Dunamente turisztikai kedvezménykártya. A két Komárom között szorosabb az együttműködés, közös telefonos applikációkkal rendelkeznek, rendszeresen tartanak közös rendezvényeket. Általános problémát jelent, hogy a térségben számos, egymással párhuzamosan működő turisztikai marketing elem létezik (honlapok, applikációk, tájékoztatási rendszer stb.).

2019-ben a Pons Danubii ETT kezdeményezésére, az INSiGHTS projekt keretében, a helyi és regionális turisztikai szereplőket intenzíven bevonva elkészült a tágabb értelemben vett Pons Danubii határon átnyúló régió turisztikai víziója és stratégiája. Ennek alapján a régió közös víziója:

*“Közös marketingstratégia segítségével és a helyi jellemzők figyelembe vételével a fenntartható turizmus fejlesztése a Pons Danubii régióban a magyar és szlovák turisztikai szakemberek határon átnyúló, kölcsönös együttműködésének eredménye”*

Vízió elérése az alábbi stratégiai célokon keresztül lehetséges:

- *Turisztikai szakemberek határon átnyúló együttműködése*
- *Fenntartható turizmus fejlesztése*
- *Marketing stratégia kidolgozása*

A szakemberek együttműködése azóta is folyamatos, több 2019-ben még csak elképzelésként szereplő turisztikai elem is megvalósult, a közös marketing stratégia azonban még várat magára.

### **2.2.2.A térség népessége, képzettsége, gazdasága**

A térségben egy népességfogyás figyelhető meg mind a szlovák, mind a magyar oldalon. Amellett, hogy a népesség elöregedőben van, az elmúlt évekre jellemző volt a kivándorlás is.



A térség foglalkoztatottsága és munkanélküliségi rátája viszonylag kedvező, noha az elmúlt 2 évben a COVID miatt csökkent a foglalkoztatottság, nőtt a munkanélküliség, a magyar területeken a munkanélküliségi ráta kb. 3 százalékponttal alacsonyabb a szlovák területek rátájánál. A térség lakossága elsősorban a kiskereskedelemben és az építőiparban, valamint a különböző ipari szektorokban foglalkoztatott. Szlovákiából sokan járnak a kkomáromi, tatai, vagy tatabányai ipari parkok valamelyikébe dolgozni. A munkaerő képzettsége a szlovákiai részekben némiképp alacsonyabb, mint a magyar oldalon, de számottevő különbség nem tapasztalható. A térségben 1 felsőoktatási intézmény található, a Selye János Egyetem, emellett 2017-től Tatán a Közösségi Felsőoktatási Képzési Központban is megvalósulnak felsőoktatási képzések. A középfokú szakképzés az egész térségben jelentős, viszonylag sok képzőintézmény működik, viszont a duális képzés a szlovák településeken működő intézményekre kevésbé jellemző. Általánosságban elmondható, hogy a képzések csak lazán alkalmazkodnak a piaci igényekhez.

A tagtelepülések közül csak a magyarországi Komáromban, Tatán és Oroszlányban található ipari parkok, melyek az autóiipari beszállító cégek regionális központjainak is tekinthetők. A térségben jelentős az ipar, valamint különösen a szlovák területeken a mezőgazdaság. A vállalkozások száma magas, de túlnyomó többségük (arányuk 99% fölötti) KKV, azon belül is mikro vállalkozás, számuk a magyar részen magasabb. A nagy vállalkozások az ipari parkokban koncentrálódnak. A szlovák településeken működő vállalkozások főként különböző szolgáltatásokat nyújtanak, de az iparban tevékenykedők aránya is egyre magasabb (30% körüli). A magyar területeken az ipari vállalkozások aránya kevésbé jelentős.

### 3. A 2013-2020 időszak legjelentősebb fejlesztései a Pons Danubii térségben

A fejezet első felében a Pons Danubii ETT részvételével megvalósult legfontosabb fejlesztéseket foglalom össze. Részletesen bemutatom azokat a projekteket, amelyek a következő programozási időszakban újabb fejlesztések alapjait képezhetik. A fejezet második felében összefoglalom az egyes települések legfontosabb fejlesztéseit. Az EU-s programozási időszakok sajátossága miatt (N+3 szabály) számos projekt megvalósítása még folyamatban van, várhatóan 2023-ra zárulnak.

#### 3.1. A Pons Danubii ETT részvételével megvalósított legfontosabb fejlesztések

Az alábbi táblázatban foglaltam össze azokat az ETT érdekeltségű projekteket, amelyekben a Pons Danubii mint vezető partner, partner, vagy külső szakmai Tanácsadó (pályázatiíró vagy menedzsment szervezet) vett részt.

2.Táblázat: A Pons Danubii ETT részvételével (partnerként vagy külső menedzsment szervezetként) megvalósított legfontosabb pályázatok a 2013-2020 programozási időszakban

A projekt neve	A Program, amely keretében megvalósult	Érintett települések	Megvalósítás kezdete és vége	Főbb eredmények
INSiGHTS – Integrált lassú, zöld és egészségköz pontú turizmus stratégiák	Interreg Duna Transznacionális Program:	Komáromi kistérség (HU), Tatai kistérség, Oroszlányi kistérség, Kisbéri kistérség, Komáromi járás (SK)	2017-2019	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Integrált turizmus stratégia</li> <li>• Virtuális valóság pavilon és VR tartalmak</li> <li>• Dunamente konzorcium: a térség magyar és szlovák TDM szervezeteinek intézményesített együttműködése “Dunamente határon átnyúló turisztikai térség”</li> <li>• Dunamente kártya: A Pons Danubii településeit is magában foglaló határon átnyúló turisztikai kedvezménykártya</li> </ul>
SWARE-A vízi utas régiók fenntartható örökség menedzsmentje	Interreg Europe	Komáromi kistérség (HU), Tatai kistérség, Oroszlányi kistérség, Kisbéri kistérség,	2016-2022	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tudásáta rendezvények</li> <li>• Szakmai workshopok</li> <li>• Stratégiák készültek a vízhez kapcsolódó kulturális örökségvédelemre vonatkozóan</li> </ul>

		Komáromi járás (SK)		
<b>KOMBI-Határon átnyúló kerékpárkölcsonzó rendszer</b>	Interreg VA Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program	Komárom, Tata, Kisbér, Oroszlány, Észak-Komárom, Gúta, Ógyalla, Naszvad, Érsekújvár	2018-2021	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Határon átnyúló kerékpárkölcsonzó rendszer épült: 9 városban 95 hagyományos, 35 elektromos biciklit lehet bérelni</li> <li>• Új parkolók Tatán és Naszvadon;</li> <li>• Új gyalogátkelőhely Tatán</li> </ul>
<b>CULTPLAY - Interaktív tematikus parkok létrehozása, a kulturális örökség innovatív használata</b>	Interreg VA Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program	Komárom, Tata, Kisbér, Oroszlány, Észak-Komárom, Gúta, Ógyalla, Naszvad, Érsekújvár, Szőgyén	2018- 2022	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Interaktív tematikus parkok 9 településen: olyan tematikus parkok, melyeket a gyerekek játszótérként is használhatnak, de tartalmaznak kiterjesztett valóságot alkalmazó fejlesztéseket is, amelyek 3 nyelven (HU, SK, EN) elérhetők</li> </ul>
<b>DANURB+</b>	Interreg Duna Transznacionális Program	Komáromi kistérség (HU), Tatai kistérség, Oroszlányi kistérség, Kisbéri kistérség, Komáromi kistérség (SK)	2020-2022	<ul style="list-style-type: none"> <li>• PD régió három tagtelepülésének épített és kulturális örökségének összegyűjtésére, amelyek a DANURB platformon jelennek meg</li> <li>• Építészeti tervek a térség egy-egy helyszínének turisztikai célú hasznosítására</li> <li>• Tudásátadó rendezvények</li> </ul>
<b>TAPE NOVUM DANUVIUM - Munkahelyt eremtő komplex innovációs program projektjei</b>	Interreg VA Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program	Komárom-Esztergom megye települései és intézményei; Nyitra megye települései és intézményei, Győr	2020-2023	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Tatai innovációs labor: KKVk közös használatú fejlesztési központja, a fémmegmunkálási tevékenység tervezői, prototípus- és termékminta-gyártási és -tesztelési feladataihoz.</li> <li>• Virtuális technológia stúdió: Mobil demonstrációs és fejlesztési környezett fejlett informatikai technológiák bemutatásához és képzések megvalósításához.</li> <li>• Tata duális képzési műhely: Új gyakorlati helyszín keretében Anyagvizsgáló Műhely és kiegészítő demonstrációs/oktatási felszerelések biztosítása.</li> </ul>

				<ul style="list-style-type: none"> <li>• Karrier-orientációs szolgáltatások: Végzős szakközépiskolai és egyetemi hallgatókat célzó szolgáltatáscsomag a régió autóipari és technológiai szektora munkaerő-kínálatának biztosításához.</li> <li>• Észak-Komárom innovációs központ (komplex 'Fablab'): Multi-funkciós innovációs létesítmény korszerű berendezésekkel felszerelt termékfejlesztő műhelyekkel, rendezvénytermekkel, és technológiai startup-vállalkozásokat szolgáló inkubációs irodákkal.</li> <li>• 6 új munkahely</li> </ul>
<b>KOMFORT</b>	Interreg VA Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program	Észak-Komárom Komárom	2021-2023	Infrastrukturális felújítások az észak-komáromi Új Erődben és komáromi Igmándi erődben.
<b>KN-KN Impro Trans-Határon átnyúló közösségi közlekedési szolgáltatások javítása Észak-Komárom és Komárom között</b>	Interreg VA Szlovákia-Magyarország Együttműködési Program	Észak-Komárom, Komárom	2018-2022	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Intelligens határon átnyúló közlekedési rendszerek (IKR), utas tájékoztató rendszerek, online menetrendek, elektronikus jegykezelés, mobil alkalmazások, közös díjszabási feltételek fejlesztése;</li> <li>• Határon átnyúló közösségi közlekedési szolgáltatások kialakítása,</li> <li>• busz állomások felújítása, elektromos autóbusz vétele</li> </ul>
<b>ETT működési pályázat</b>	Külgazdasági és Külügyminisztérium	Észak-Komárom	2021	Új Piknikező hely a Holt-Vág partján: 1 új bográcsozóhely, 1 új filagória, padok kihelyezése, fák ültetése

*Forrás: Saját szerkesztés*

Az alábbi már megvalósult projekteket azért tartom fontosnak részletesebben is bemutatni, mert alapját képezhetik további térségi fejlesztéseknek.

### **3.1.1.INSiGHTS**

Az Interreg Duna Program keretében megvalósuló nemzetközi projekt során-melyben a Pons Danubii ETT vezető partnerként vett részt- a helyi és regionális TDM szervezetek és egyéb turisztikai szervezetek aktív közreműködésével elkészült a Pons Danubii régióra vonatkozóan a térség turisztikai szempontú helyzetelemzése, víziójának megalkotása és integrált turizmus stratégiája, mely konkrét intézkedéseket fogalmaz meg az 2019-2028-as időszakra. Ezek egy része azóta már ténylegesen megvalósult, más része azóta módosult, míg egyes elemei a jelen stratégia részét képezik, azaz a következő években a megvalósulásuk tervezett.

A projekt keretében a helyi érintettek intenzív bevonásával (rendszeresen megrendezett workshopokra, nemzetközi tanulmányutakra, előadásokra került sor) egy kiváló munkakapcsolat alakult ki a Pons Danubii ETT és a térség szakemberei között. A magyarországi Komárom-Esztergom megye területén működő 5 turisztikai desztináció menedzsment (TDM) szervezet (helyi szintű szervezetek: Tata és Környéke Turisztikai Egyesület, Komáromi Turisztikai Egyesület, Dorog és Térsége Turizmus Egyesület, Esztergom és Térsége Turisztikai Egyesület; térségi szintű szervezet: Duna-Gerecse Turisztikai Nonprofit Kft.), valamint a Szlovákiában, az Észak-Komárom és Párkány közötti területen működő Dunamente-Podunajsko OOCR TDM-szervezet szakemberei az együttműködések egyik első Eredményeként 2019-ben létrehoztak egy konzorciumot, mely az „Összefogás a Dunamente turisztikai térség fejlesztéséért” elnevezést kapta. Ez az együttműködési forma lehetővé teszi a partnerek számára, hogy nemzetközi szinten is értelmezhető formális, ugyanakkor rugalmas keretet adjanak az együttműködésüknek, melyben minden szereplő meg tudja tartani is létrehozták, mely saját identitását is. 2019 májusában a Dunamente Turisztikai kártyát. A kártyával rendelkező turisták a határ mindkét oldalán lévő látnivalókat, szolgáltatásokat kedvezményesen vehetik igénybe.

Noha az elmúlt két éven átalakult a térség TDM szervezeteinek struktúrája a projekt megteremtette a térség két oldalán lévő turisztikai szervezetek közötti tartós együttműködés alapjait.

A projektben elkészült egy virtuális valóság tartalom, melynek segítségével a turisták egy virtuális sétát tehetnek a Komáromi erőd múltjába.

### **3.1.2.KOMBI**

A KOMBI projekt során egy határon átnyúló, közösségi kerékpárkölcsonzón rendszer épült ki, melynek köszönhetően kilenc településen (Szlovákiában öt, Magyarországon négy), tizenhárom helyen lehet 2021-végétől kerékpárt kölcsönözni: Észak-Komáromban, Komáromban, Tatán, Érsekújváron, Ógyallán, Gútán, Kisbéren, Oroszlányban és Naszvadon. Összesen 95 hagyományos és 35 elektromos kerékpár került beszerzésre.



A rendszer bármikor tovább bővíthető újabb dokkolóállomások kialakításával és kerékpárok beszerzésével. Az rendszert a projektben vezető partnerként résztvevő Pons Danubii ETT alakította ki, az üzemeltetésért is felel. Emellett parkoló épült Naszvadon, Tatán parkoló és gyalogátkelőhely létesült.

A kerékpárkölcsonzöröl bővebb információ a <https://kombibike.eu/> érhető el.

*Forrás: kombibike.eu*

### 3.1.3.CULTPLAY

A projektben az ETT külső menedzsment szervezetként vett részt. A projekt keretében olyan interaktív játszótereket hoztak létre 9 városban ((SK: Érsekújvár, Komárom, Ógyalla, Gúta, Vágsellye, HU: Komárom, Tata, Oroszlány, Kisbér) melyek célja a tartalmas időtöltés lehetőségének biztosítása mellett az, hogy bemutassa a kulturális örökségeket a Duna mindkét oldalán. A CULTPLAY parkok olyan tematikus parkok, melyeket a gyerekek játszótérként használhatnak, de tartalmazznak kiterjesztett valóság fejlesztést is, amely 3 nyelven (HU, SK, EN) lesznek elérhetőek. A parkok minden településen egy, a partnerségben szereplő másik település jelentős épített örökségét (vár, erőd, vízimalom, bánya) középpontba állítva kerültek kialakításra.



Ezek a motívumok az egyes városok között felcserélődnek: míg a szlovák oldal kulturális örökségei (Komárom-erőd, Gúta-vízi malom, Vágsellye-Pázmány Kastély) a magyar partnereknél, addig a magyar oldal kulturális örökségei (Tata-vár, Komárom-erőd, Oroszlány-szénbányák) a szlovák partnereknél épült meg. Eddig 8 park készült el, a tatai várhatóan 2022-ben kerül átadásra.

*Forrás: <https://www.cultplay.eu/hu>*

A CULTPLAY parkokról bővebb információ a <https://www.cultplay.eu/hu> oldalon érhető el.

### 3.1.4.DANURB+

A nemzetközi partnerségben, az Interreg Duna program keretében megvalósuló projekt célja egy átfogó térbeli-kulturális hálózat, az "Európai Kulturális Sétány" létrehozása, amely összeköti a Duna menti közösségeket, és egy márkanév alatt egy turisztikai célpontként egyesíti. Tematikus útvonalakat és fejlesztéseket kínál a látogatók számának növelésére, meghosszabbítva és kulturális tartalommal töltve meg a régióban töltött idejüket. A projekt fontos része, hogy nemzetközi tudástár, tapasztalat és gyakorlat gyűljön össze, amit a fókuszterületeken a helyi adottságok figyelembe vételével ki is próbálnak a partnerség tagjai.



A projekt során a DANURB+-ban partnerként részt vevő Pons Danubii ETT a tagvárosaitól kulturális és természeti örökségre vonatkozó adatokat gyűjt be, amelyet egy közös platformon rögzítenek ([DANURB Platform](#)). A DANURB eredményeként 450 helyi szokást, látványosságot, kulturális és történelmi örökséget sikerült összegyűjteni, a DANURB+ célja ezek kibővítése és a platform láthatóságának növelése. PocketGuide túrák - A túrák különlegessége, hogy a tematikus útvonalakon található látnivalókról szóló információk, érdekességek nemcsak szövegesen olvashatók, hanem hallhatók is. A projekt kimeneteként a partnerek 12 akciótervet dolgoznak ki KKV-k, helyi önkormányzatok, civil szervezetek, kulturális intézmények számára, amelyek pályázatok kidolgozását, megvalósítását segítik elő. A Pons Danubii térségének esetében Komárom) és Gúta településeken kerülnek látványtervek kidolgozásra, amelyeket később a Szlovák-Magyar Együtműködési Program keretében terveznek megvalósítani

### **3.1.5.KOMFORT**

Az észak-komáromi Új Erődben felújításra kerülnek a katonai kaszárnyák kapualjai és homlokzatai, új kiállítási helyiségeket, új melléképületeket, új információs és jegyirodát, valamint új külső elektromos hálózatot is létesítenek egy új transzformátor állomásnak köszönhetően. Továbbá felújítják a kéményeket és a szellőzőnyílásokat, valamint új utakat is kialakítanak a látogatók számára a zöld és invazív fák kivágása által. A másik projektpartner szintén különféle felújításokat fog elvégezni a dél-komáromi Igmándi erődben: a meglévő kiállító tér, a kávézó és a fogasztói tér, az irodák és a tárolók, valamint a vizesblokkok is felújításra kerülnek. Emellett új melegítő konyhát is létesítenek, hogy az Igmándi erőd különféle események megszervezésére alkalmas rendezvényhelyszínné válhasson.

### **3.1.6.TAPE NOVUM DANUVIUM projektjei**

Az akcióterv átfogó célját (hosszú távú fejlődés és versenyképesség biztosítása az autóiipari és technológiai ágazatok megerősített innovációs, együttműködési és foglalkoztatási potenciálja révén) három specifikus cél segíti:

- Magasabb hozzáadott értékkel bíró tevékenységek meghonosítása;
- A vállalkozásokat és együttműködéseiket segítő szolgáltatások fejlesztése;
- A munkaerő képzettségének és kompetenciáinak erősítése.

Az Akcióterv, melynek projektjei jelenleg is folyamatban vannak, várhatóan 2023 augusztusában zárul, teljes költségvetése 2 702 237,07 EUR.

A 8 saját költségvetéssel rendelkező partner, a saját költségvetéssel nem rendelkező támogató partnerekkel közösen összesen 4 különálló, de egymásra kapcsolódó, sokszor egymásra épülő projektet valósít meg. 1.-ben és a 4.-ben a Pons Danubii ETT vezető partnerként vesz részt.

#### **1. NOVUM DANUVIUM CCP**

Kommunikációs és koordinációs projekt, melynek célja az akcióterv összes projektjének kommunikációs és menedzsment feladatainak ellátása. A Pons Danubii ETT egyedüli partnerként vesz részt a projektben.

## 2. AUTOTECH INFRA

A projektben részt vevő partnerek:

- Fogaskerékgyár Kivitelező, Gyártó, Fejlesztő Kft.
- Appentum Kft.
- Univerzita J. Selyeho
- WADO s.r.o.

Az AUTOTECH INFRA projekt 3 területen segíti a Pons Danubii régió autóiipari és technológiai vállalatait abban, hogy proaktívan reagáljanak az ágazatok változó igényeire, és gyorsan piacra juttassák szolgáltatásaikat és termékeiket:

- Prototípus-fejlesztéshez és –teszteléshez szükséges berendezések megvásárlását önálló KKV-k általában nem engedhetik meg maguknak. A Tatai Innovációs Laboratórium közös használatú eszközök segítségével biztosít majd hozzáférést a legújabb technológiákhoz.
- A Virtuális Technológia Stúdió egy demonstrációs célú informatikai eszközpark lesz, amely bemutatók, képzések során ismerteti a legújabb 3D, virtuális és kiterjesztett valóság alapú technológiákat, fejlesztve a térség szakembereinek informatikai ismereteit, lehetővé téve a magasabb hozzáadott értékű tevékenységek integrálását a tervezés, a termékfejlesztés, vagy a termékek bemutatása, marketingje során.
- A készülő virtuális valóság alapú vizualizációs alkalmazás üzleti célú találkozók, állásinterjúk és pályaaorientációs rendezvények virtuális térben történő lebonyolítását teszi majd lehetővé. Az alkalmazást bemutató eseményeken és képzéseken prezentáljuk, emellett virtuális állásbörzék és karrier-információs napok keretében is használjuk. Az alkalmazás később a piaci igényeknek megfelelően továbbfejleszhető.

## 3. WORKFORCE PIPELINE

A projektben részt vevő partnerek:

- Tata Város Önkormányzata
- Komárom-Esztergom Megyei Kormányhivatal
- Univerzita J. Selyeho
- Fogaskerékgyár Kivitelező, Gyártó, Fejlesztő Kft.

A projekt célja, hogy célzott szolgáltatásokat biztosítson az oktatási intézmények által biztosított ismeretek és készségek, illetve a Pons Danubii régió autóiipari és technológiai ágazataiban magasabb hozzáadott értéket képviselő termelő és fejlesztő vállalatok elvárásai közötti jobb kohézió érdekében. Két fő pillére:

- A Tata Duális Képzőműhely Tata Város Önkormányzata eszközberuházásában valósul meg, új gyakornoki helyszínként szolgálva Bláthy Szakgimnázium és a célterület egyéb szakképzési intézményei számára. Fő funkciói az anyagvizsgálati labor, a tervezés és a prototípus készítés, valamint a bemutatás és vizualizáció lesznek.
- A Selye János Egyetem és a Komárom-Esztergom Megyei Kormányzati Hivatal a pályaaorientációs szolgáltatásokat fejleszt a következő területeken: online



szolgáltatások fejlesztése; pályaorientációs események megvalósítása; interjú-szimulációs „job room-ok” kialakítása.

A két szervezet a szolgáltatásokat közösen fejleszti, és végrehajtásuk összehangolásával biztosítanak hozzáférést a célcsoportok számára a teljes célterületen. A projektben kialakított új online szolgáltatásokat: információcsere platform önéletrajz-készítő modullal; negyedéves e-hírlével; alumni program; gyakornok-közvetítő rendszer. A projekt keretében 8 negyedéves információs nap, 48 üzemplátogatás / „job shadowing” látogatás és 1 határmenti állásbörze valósul meg. A 2 teljesen felszerelt „job room-ban” 40 konzultációt tervezünk. A projekt végső soron egy, a minőségi helyi munkaerő-utánpótlást fenntartható módon biztosító rendszert valósít majd meg a magasabb hozzáadott értéket képviselő termelő és fejlesztő vállalatok számára. Ennek eredményeként a szakképzési és a felsőfokú képzési kínálat közelebb kerül a piaci és iparági elvárásokhoz, erősödik az oktatási intézmények és vállalkozások közötti gyakornoki együttműködés, korszerű eszközök támogatják a szakképzést és a felsőoktatást, és javulnak az általános munkakeresési készségeket.

#### 4. INNOCENTRE

A projektben részt vevő partnerek:

- Pons Danubii ETT
- Kopint Konjunktúra Kutatási Alapítvány

A Pons Danubii ETT beruházásában tervezett non-profit Észak-Komárom Innovációs Központ célja, hogy megfizethető és kreatív fejlesztési infrastruktúrát teremtsen helyi vállalkozások (pl. startupok, kézműipari vállalkozások, stb.) és hálózataik, oktatási intézmények, civil szervezetek és állampolgárok számára.

Az Innovációs Központ a Pons Danubii ETT és a Kopint Konjunktúra Kutatási Alapítvány közreműködésével valósul meg. A Pons Danubii ETT felelőssége az Innovációs Központ felépítése, a központ üzemeltetése és karbantartása. A Kopint Konjunktúra Kutatási Alapítvány kutatást végez az érintett régióban (Komárom-Esztergom megye, Győr-Moson-Sopron megye, Fejér megye, Veszprém megye, Nyitra megye). A kutatás célja, hogy az Innovációs Központ által kínált szolgáltatások mennyire elégítik ki a potenciális felhasználók igényeit. Az elvégzett kutatás kimenete alapján az Innovációs Központ olyan szolgáltatásokat kínál, amelyek kielégítik a helyi vállalkozók igényeit. Az innovációs központ fő funkciói az alábbiak lesznek:

- Co-working és inkubációs tér induló technológiai vállalatok számára;
- Konferencia és rendezvényhelyszín képzéshez és szakmai rendezvényekhez;
- Felszerelt gyártó és innovációs műhely prototípus-fejlesztéshez és kis sorozatú termékek gyártásához.

A pályázat megvalósítása előreláthatóan további beruházásokat és magasabb hozzáadott értéket képviselő tevékenységeket vonz a térségbe, különösen az autóipar és technológia területén, tovább erősíti a duális oktatási tevékenységeket, valamint ösztönzi a felsőfokú végzettségű munkaerő foglalkoztatását és régióban való letelepedését.

### 3.2. A tagtelepülések főbb megvalósult fejlesztései a 2013-2020 időszakban

Az ETT tagtelepülései is számos EU-s támogatásból megvalósult projektben vettek részt, melyek túlnyomó többsége vagy a nemzeti operatív programok, vagy a Szlovák-Magyar Együtműködési Program keretében valósultak meg. Jellemző, hogy a magyarországi települések nagyobb arányban részesültek a nemzeti programok (elsősorban TOP) forrásokból szlovákiai társaikhoz képest.

A tagtelepülések a következő időszakban is építeni kívánnak a már megvalósult fejlesztések eredményeire, ezért tartottam fontosnak bemutatni az egyes települések főbb projektjeit. Ezeket az 1. Számú Melléklet tartalmazza. A településeket érintő, de a Pons Danubii ETT részvételével megvalósult pályázatok a mellékletnem nincsenek felsorolva.

## 4. Pályázati lehetőségek a 2021-2027 időszakban

A fejezetben a Pons Danubii ETT-t, illetve az ETT tagtelepüléseit érintő legrelevánsabb pályázati lehetőségeket, programokat foglalom össze, majd részletesen bemutatom az Interreg VI-A Magyarország –Szlovákia Program 2021-2027 jelenleg ismert változatát, mivel az eddigi évekhez hasonlóan az ETT ennek a programnak a pályázati kiírásaira tervez legtöbb pályázatot benyújtani.

A fejezetnek nem célja a nemzeti (azaz szlovákiai és magyarországi) operatív programok részletes bemutatása, mivel azokból elsősorban egy-egy település helyi fejlesztései valósulhatnak meg, határon átnyúló projektek nem tervezhetők.

### 4.1. Az Interreg VI-A Magyarország –Szlovákia Program 2021-2027 bemutatása

A Program még nincs hivatalosan elfogadva, csak tervezete létezik. Az első pályázati felhívások a program elfogadását követően, legoptimistább becslések szerint 2022 közepén várhatók. Az alábbiakban a Program főbb jellemzőit a 2. tervezet alapján mutatom be.<sup>1</sup>

#### A Program néhány általános jellemzője:

- A Programban megvalósuló projektek elszámolhatóságának vége 2029.12.31.
- A program területi hatálya nem változott az előző (Interreg V-a Szlovákiai-Magyarország Együttműködési Program) programhoz képest, azaz a Pons Danubii ETT összes tagtelepülésének szervezetei pályázhatnak
- Az ETT-k és az Önkormányzatok továbbra is szinte minden prioritás esetében pályázhatnak
- A program költségvetése kb. 20 millió euróval kevesebb, mint az 2013-2020-as programé
- A programra előirányzott teljes uniós (ERFA) hozzájárulás 129 millió euró, ezen kívül 32,25 millió euró a nemzeti hozzájárulás mértéke, azaz a program teljes költségvetése 161,25 millió euró, a következő bontásban: 1. Prioritás: 55,625 millió euró; 2. Prioritás 87,5 millió euró, 3. Prioritás 18,125 millió euró. Az egyes intézkedésekre, szánt támogatások mértéke még nem ismert.
- Az ERFA támogatás az eddigi 85%-ról 80%-ra csökken
- Továbbra is várható állami társfinanszírozás, ennek pontos mértéke még nem ismert

<sup>1</sup> A tervezet elérhető: <https://www.skhu.eu/program/interreg-2021-2027>

### 3. Táblázat: A Program fő céljai és intézkedései

Prioritás	Intézkedés
1. Zöldebb Európa	1.1.1. Körforgásos gazdaság fejlesztése <ul style="list-style-type: none"> <li>• Hatékonyabb termelés</li> <li>• Fenntartható hulladékgazdálkodás és hulladékmegelőzés</li> </ul>
	1.1.2. Rövid ellátási láncok kialakítása
	1.2.1. Természeti erőforrások védelme <ul style="list-style-type: none"> <li>• Természetvédelem és környezetmegóvás</li> <li>• A felszíni és felszín alatti vizek minőségének javítása</li> <li>• Biodiverzitás</li> <li>• Zöld infrastruktúra</li> </ul>
	1.2.2. Közös kockázatkezelés <ul style="list-style-type: none"> <li>• Árvíz kockázatok kezelése</li> <li>• Katasztrófa kockázatok kezelése</li> </ul>
	2. Egy szociálisabb és befogadóbb Európa
	2.2.1. Befogadó és minőségi oktatáshoz való hozzáférés javítása
	2.3.1. Családi és közösségi alapú egészségügyi szolgáltatások fejlesztése
	2.3.2. Egészségügyi intézmények közötti határon átnyúló együttműködés erősítése
	2.4.1. Helyi örökség megőrzése
	2.4.2. Turisztikai desztinációk komplex fejlesztése
3. Jobb Interreg programirányítás	3.1.1. Határtérség jogi akadálymentesítése
	3.1.2. Kisprojekt-alap

*Forrás: Saját szerkesztés*

#### Az egyes intézkedések részletes bemutatása:

##### 1.1.2. Körforgásos gazdaság fejlesztése

###### a) **Hatékonyabb termelés**

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek:

- biztosítják a környezetbarát vagy tiszta technológiákhoz, illetve a hulladékszegény termeléshez kapcsolódó know-how átadását;
- a fenntartható természeti erőforrásgazdálkodásra támaszkodva a biztonságos ellátás formáit kutatják;
- kevesebb ráfordítással több és nagyobb értékű termék előállítását teszik lehetővé úgy, hogy fenntartható módon használják az erőforrásokat és minimalizálják a környezet terhelését;
- hozzájárulnak a termékek tartósságának, újrafelhasználhatóságának, továbbfejleszhetőségének és javíthatóságának javításához, vagy növelik ezek energia- és erőforrás-hatékonyágát;

- növelik a termékek újrahasznosított tartalmát, anélkül, hogy romlana azok teljesítménye és biztonságossága;
- lehetővé teszik az újragyártást és a kimagasló minőségű újrahasznosítást;
- ösztönzik a „termék mint szolgáltatás” vagy egyéb olyan modellek alkalmazását, amelyekben a gyártók megtartják a termék tulajdonjogát, illetve a termék teljesítményéért való felelősséget annak teljes életciklusa alatt;
- kiaknázzák a termékinformációk digitalizálásában rejlő lehetőségeket;

#### **b) Fenntartható hulladékgazdálkodás és hulladékmegelőzés**

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- erősítik az illetékes hatóságok közötti határon átnyúló intézményi együttműködést;
- biztosítják a környezetbarát technológiák és innovatív megoldások megosztását a hulladékgazdálkodás területén;
- hozzájárulnak a hulladékok hasznosításának, újrafelhasználásának és újrafeldolgozásának, valamint átalakításának javításához;
- lehetővé teszik a hulladékok kezelését, újrahasznosítását, újrafelhasználását és ártalmatlanítását a keletkezés helyén;
- hozzájárulnak a csomagolások mennyiségének csökkentéséhez és a csomagolási hulladék jobb újrahasznosíthatóságához;
- felhívják a lakosság figyelmét a hulladék keletkezésének megelőzésére és a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára;  
felhívják a figyelmet a fogyasztási szokások megváltoztatásának szükségességére a lakosság és az állami felhasználók körében is;

#### 1.1.2. Rövid ellátási láncok kialakítása

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelye

- segítik az üzlet- és termékfejlesztéshez szükséges ismeretek és készségek elsajátítását a helyi élelmiszertermelők és -feldolgozók körében;
- hozzájárulnak a helyi élelmiszerrendszerek, struktúrák és rövid ellátási láncok létrehozásához, fenntartásához és fejlesztéséhez;
- segítik a márkaépítést, címkézést, valamint a gazdák, kistermelők és helyi termékek népszerűsítését;
- javítják az élelmiszerek feldolgozását, a termékek forgalmazását végző állami és piaci szereplők infrastrukturális hátterét;

#### 1.2.1. Természeti erőforrások védelme

##### **a) Természetvédelem és környezetmegóvás**

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek:

- hozzájárulnak a természetes vizes élőhelyek védelméhez és helyreállításához;
- ösztönzik a biodiverzitás-barát erdősítést, újraerdősítést és faültetést;
- támogatják a talaj degradációjának megelőzését és funkcióinak megőrzését;
- ismeretterjesztő oktatási kampányokkal elősegítik a helyi közösségek bevonását;

**b) A felszíni és felszín alatti vizek minőségének javítása**

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- erősítik az illetékes hatóságok közötti határon átnyúló intézményi együttműködést;
- lehetővé teszik a vízminőség nyomon követését és elemzését, valamint a felszíni vizek jelentős terhelésének számszerűsítését;
- biztosítják az ivóvízben jelenlévő mikroszennyező anyagok és egyéb szennyezések (pesz-ticidek, gyógyszerek és metabolitjaik, ipari szennyezések) nyomon követését és elemzését;
- biztosítják a káros és tartósan megmaradó anyagok eltávolítását a felszíni víztestekből;
- ismeretterjesztő oktatási kampányokkal elősegítik a helyi közösségek bevonását;

**c) Biodiverzitás**

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- ösztönzik az őshonos és az éghajlatváltozással szemben ellenálló fajok újratelepítését;
- biztosítják a veszélyeztetett fajok szaporodóhelyeinek védelmét;
- biztosítják az invazív fajok nyomon követését és ellenőrzését;
- segítik a vadon élő állatok vándorlási folyosóinak megfigyelését;
- támogatják az élőhelyek újjáélesztését és segítik feldarabolódásuk megakadályozását;
- ismeretterjesztő oktatási kampányokkal elősegítik a helyi közösségek bevonását;

**d) Zöld infrastruktúra**

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek hozzájárulnak a zöld infrastruktúra fenntartásához és fejlesztéséhez, ideértve többek között

- a parkokat, zöldutakat, folyami folyosókat;
- multifunkcionális gazdaságokat;

- a határfolyókon létesített hallétrákat, halátjárókat, halzsilipeket;
- zöld falakat és tetőket;
- nádasokat;
- vadfelüljárókat;
- vadvirágos réteket (méhlegelőket);
- méhkaptárokat;
- sövényeket;

### 1.2.2. Közös kockázatkezelés

#### **a) Árvíz kockázatok kezelése**

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- erősítik az illetékes hatóságok közötti határon átnyúló intézményi együttműködést;
- elősegítik a folyók természetes árvízzónáinak helyreállítását, és ezzel a természetes vizes élőhelyek és árterek vízvisszatartó és árvízkarokat enyhítő képességét;
- korai figyelmeztető- és előrejelző-rendszereket építenek ki;
- hozzájárulnak az árvízvédelmi infrastruktúra fejlesztéséhez;

#### **b) Katasztrófakockázatok kezelése.**

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- erősítik az illetékes hatóságok közötti határon átnyúló intézményi együttműködést;
- hozzájárulnak egy olyan infrastruktúra kialakításához, amely alkalmas a természeti vagy ember okozta katasztrófák kockázatának megelőzésére vagy mérséklésére;
- ösztönzik a lakosság tudatosságának és felkészültségének elmélyítését, aktív részvételének növelését;

### 2.1.1. Társadalmi innovációk bevezetése a hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott csoportok számára

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- határon átnyúló stratégiák, tervek és politikák kialakításával erősítik az érintett intézmények és hatóságok közötti határon átnyúló intézményi együttműködést;
- hozzájárulnak a hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott társadalmi csoportok munkaerőpiaci versenyképességének növeléséhez;

- ösztönzik a hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott társadalmi csoportok részvételét képzésekben, vagy élethosszig tartó tanulási programokban;
- a hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott társadalmi csoportokat foglalkoztató szervezeteknél elősegítik a munkakörülmények javítását;
- versenyképes, piacorientált módon hoznak létre jelentős társadalmi értéket teremtő civil vállalkozásokat;
- a legújabb ismeretekre, tapasztalatokra és szakértelemre alapozva hozzájárulnak az új módszereket és megközelítéseket alkalmazó innovatív megoldások kialakításához és bevezetéséhez;
- társadalmi, szabadidős és kulturális tevékenységekhez való hozzáférés biztosításával erősítik a társadalmi kohéziót, a befogadást és a civil részvételt;
- csökkentik az elszigeteltséget, fenntartják a szociális hálózatokat, és hozzájárulnak a személyes kiteljesedéshez;
- ismeretterjesztő oktatási kampányokkal elősegítik a helyi közösségek bevonását;

#### 2.2.1. Befogadó és minőségi oktatáshoz való hozzáférés javítása

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- erősítik az illetékes szervezetek közötti határon átnyúló intézményi együttműködést;
- hozzájárulnak az iskolák fejlődését nyomon követő és értékelő rendszerek fejlesztését;
- az oktatási intézmények személyzete számára képzést biztosítanak, vagy hozzájárulnak az oktatáshoz szükséges jó minőségű eszközök és források elérhetőségének javításához;
- segítik az együttműködésen alapuló működés gyakorlatának bevezetését és az ehhez szükséges források biztosítását az inkluzivitás javítása és az esélyegyenlőség erősítése érdekében;
- hozzájárulnak az iskolai lemorzsolódás megelőzéséhez, és a lemorzsolódott diákok oktatási, képzési rendszerbe történő visszavezetéséhez;
- célja digitális oktatási eszközök fejlesztése, beleértve a digitális írástudás fejlesztését célzó eszközöket, új megközelítéseket, és módszertanokat;
- ösztönzik az oktatási infrastruktúra fejlesztését és korszerűsítését, így javítják a diákok oktatási környezetét és a pedagógusok munkakörülményeit;
- egészséggel (pl. kábítószer használattal, internetes veszélyekkel, zaklatással stb.) kapcsolatos prevenciós programokat és figyelemfelkeltő kampányokat szerveznek a diákok és családjaik körében.

#### 2.3.1. Családi és közösségi alapú egészségügyi szolgáltatások fejlesztése

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek



- közös politikák, stratégiák, és tervek kialakításával erősítik az érintett szervezetek és hatóságok közötti határon átnyúló intézményi együttműködést;
- előmozdítják a kutatási és az innovációs tevékenységet a fogyatékossgal élők, a mentális problémákkal küzdők és idős emberek életének javítása érdekében;
- hozzájárulnak olyan szolgáltatások fejlesztéséhez, amelyek lehetővé teszik az egészségügyi intézményeken kívül működő egészségügyi szolgáltatók számára, hogy egyéni, családi vagy közösségi szinten nyújthassák szolgáltatásaikat;
- előmozdítják az e-integráció és az e-egészségügy elterjedését, és ösztönzik a technológiai és IKT-innovációkat (p. távgyógyászat);
- célja az idősek motoros, érzékszervi és kognitív készségeinek javítására szolgáló innovatív terápiás módszerek alkalmazása;
- előmozdítják a betegségek megelőzését és korai diagnózisát, a rehabilitációt, és ezzel végső soron hozzájárulnak az aktív és egészséges öregedéshez, illetve a független életvezetés biztosításához;
- ismeretterjesztő oktatási kampányokkal elősegítik a helyi közösségek bevonását;

### 2.3.2. Egészségügyi intézmények közötti határon átnyúló együttműködés erősítése

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- közös politikák, stratégiák, tervek, módszerek és tanulmányok elkészítése révén erősítik az érintett szervezetek és hatóságok közötti együttműködést;
- előmozdítják a határon átnyúló egészségügyi szolgáltatások nyújtását, és ezzel lehetővé teszik a betegek és az egészségügyi szakemberek határon átnyúló mobilitását;
- új berendezések, közös szolgáltatások és közös létesítmények megosztott használata révén hozzájárulnak a magas színvonalú egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javításához a határon átnyúló térségben;
- ösztönzik a telekommunikációs technológia alkalmazását orvosi diagnosztikai, megfigyelési és terápiás célokra;
- előmozdítják az érintett szervezetek közötti know-how átadását, különösen a világjárvánnyal és annak hatásaival kapcsolatban.

### 2.4.1. Helyi örökség megőrzése

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- hozzájárulnak a kulturális, történelmi és vallási örökségi helyszínek értékének növeléséhez, biztosítva azok fenntartható hasznosítását közösségépítő, oktatási vagy kulturális célokra, és növelve a helyi közösség életminőségét;

- támogatják az olyan „intelligens és versenyképes falvak” kialakítását a vidéki térségekben, amelyek a helyi erősségekre és lehetőségekre épülő innovatív megoldásokkal javítják ellenálló képességüket;

A pályázatok kiválasztása egykörös, nyílt pályázati eljárás keretében történik.

#### 2.4.2. Turisztikai desztinációk komplex fejlesztése

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek:

- célja a kulturális, történelmi, egyházi és természeti örökségi helyszínek védelme, felújítása, rekonstrukciója és valorizációja, biztosítva ezek fenntartható turisztikai hasznosítását is;
- hozzájárulnak a programterületen található vonzó látványosságok fejlesztéséhez;
- javítják a turisztikai célpontok infrastrukturális háttérét (parkolók, karbantartási infrastruktúra stb. létesítésével)
- utak és kerékpárutak építésével javítják a turisztikai célpontok megközelíthetőségét;
- ösztönzik új, piaci alapú turisztikai szolgáltatások kialakítását, illetve meglévő szolgáltatások fejlesztését;
- hozzájárulnak a tematikus útvonalak, közös turisztikai csomagok kialakításához, és a komplex turisztikai ajánlatok összehangolásához,
- mozgósítják a digitalizációban rejlő lehetőségeket a turisztikai szolgáltatások terén;
- megteremtik a regionális turisztikai együttműködés intézményi háttérét stb.

A pályázatokat az Interreg V-A programban alkalmazott eljáráshoz hasonló, kétkörös pályázati eljárás keretében választják ki. A prioritás keretében végrehajthatók területi cselekvési tervek is azzal, hogy ezeknek a területi cselekvési terveknek a határon átnyúló turisztikai célpontok komplex fejlesztésével kell foglalkozniuk.

Ezek gyakorlatilag hasonlítanak az előző időszakban alkalmazott Foglalkoztatási célú Térségi Akciótervekhez (TAPE), melyek főbb jellemzői a következők voltak:

- Az Akcióterv alapja egy pontosan meghatározott célterület volt. A területnek földrajzilag összefüggőnek, mindkét tagállam területére kiterjedőnek kellett lennie, és olyan összefüggő földrajzi, gazdasági és társadalmi egységet kellett alkotnia, amely alkalmas a munkaerőpiac kihívásainak vagy a gazdasági tevékenységek bizonyos klasztereinek kezelésére.
- Az érdekelt feleknek pontosan meg kellett határozniuk a célterület igényeit és lehetőségeit, és átfogó műveleteket kellett tervezniük az új munkahelyek létrehozásának és a határon átnyúló munkaerőmobilitás fokozásának általános céljával.
- a Pályázóknak egy egymáshoz kapcsolódó projektcsoporthoz kellett létrehozniuk, amely hard és soft elemeket egyaránt tartalmaz. Minden egyes TAPE 3-8 olyan projektjavaslatot tartalmazott, amelyek szinergikus vagy kiegészítő kapcsolatban állnak egymással.

- A kétkörös pályázati felhívás eredményeként a program 9 különböző cselekvési terv megvalósítását finanszírozta
- Az ETT-k kulcsszerepet kaptak a megvalósításban
- A Pons Danubii ETT is sikeresen pályázott, a jelenleg is megvalósítás alatt lévő TAPE NOVUM DANUBIUM nevet viselő akcióterv kerül megvalósításra

### 3.1.1. Határtérség jogi akadálymentesítése

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek

- képesek a lakosság részéről a mindennapokban tapasztalt akadályok szisztematikus meghatározására;
- hozzájárulnak az akadályok jogi hátterének elemzéséhez;
- biztosítják az illetékes hatóságok közötti információcsere platformjainak létrehozását;
- célja az akadályok megszüntetését célzó projektek megvalósítása;
- biztosítják egy olyan állandó helpdesk működtetését, amely a határ menti lakosság, a projektgazdák és a hatóságok számára információkat gyűjt és biztosít a határon átnyúló mobilitás akadályairól, megoldásairól és feltételeiről.

Egy stratégiai jelentőségű, puha koordinációs projekt finanszírozása került előterjesztésre.

### 3.1.2 Kisprojekt Alap

Az intézkedés keretében olyan határon átnyúló kezdeményezések támogatására van lehetőség, amelyek:

- célja határon átnyúló kulturális és sportesemények szervezése a határ menti térségben élők számára;
- hozzájárul az önkormányzatok, közintézmények, és gazdasági szereplők közötti új partnerségek kialakításához közös tanulmányutak, közös testületi ülések, és szakmai konferenciák stb. szervezése révén;
- célja csereprogramok és közös táborok szervezése gyermekek számára;
- támogatják a többnyelvűség elterjedését;
- támogatják a határon átnyúló partnerséget ösztönző művészeti fesztiválok és művészeti előadások szervezését;
- támogatják a jövőbeli Interreg pályázati felhívásokhoz kapcsolódó közös projektfejlesztést és a projektek előkészítését;

A KPA irányítói (ETT-k) a levont tanulságok alapján, a szükséges változtatások elvégzését követően folytatják a végrehajtást.

Az előző időszakhoz képest az alábbi változások várhatók:

- A projektek időtartama korlátozott (az indikatív tartam legfeljebb 18 hónap)
- Egyszerűbb eljárások kerülnek bevezetésre (pl. egyszerűsített kiválasztási folyamat, egyszerűbb jelentési és ellenőrzési eljárások stb.)

- Szélesebb körben kerülnek felhasználásra pénzügyi eszközök (pl.: az Egyszerűsített Költségelszámolási Módszer, stb.)
- Elmozdulás történik az arányosabb menedzsment megközelítés, azaz a végrehajtási rendelkezések és adminisztratív követelmények „leépítése” irányában.
- Nagyobb hangsúlyt kapnak a program célkitűzései és az uniós értékek, amelyeket közvetlenül a helyi lakosság körében népszerűsítene

## 4.2. Fontosabb Nemzetközi Programok

A Magyar-Szlovák Együtműködési Programon kívül az ETT több más nemzetközi forrásra is pályázhat, ezek közül mutatok be néhányat a teljesség igénye nélkül.

### 4.2.1. Interreg Duna Transznacionális Program 2021-2027

- Még nincs elfogadva a program, csak tervezet készült, mely főként az egyes prioritásokat részletezi, részletesebb információkat még nem tartalmaz a programról.
- Nemzetközi partnerség keretében valósíthatók meg elsősorban soft jellegű projektek az alábbi prioritások mentén:
  - Okosabb Duna régió: innovációkat elősegítő projekteket várnak
  - Egy zöldebb, alacsony szén-dioxid kibocsátású Duna régió: környezetvédelemmel, megújuló energiaforrásokkal, klímaváltozással, vízminőség javításával kapcsolatos projektek
  - Egy szociálisabb Duna régió: társadalmi problémák megoldását segítő projekteket várnak, pl. munkaerőpiaci helyzet javítása, elérhető és minőségi oktatás, társadalmi-gazdasági fejlődés a örökségeken, kultúrán, turizmuson keresztül
  - Jobb együttműködési irányítás a Duna régióban: a területi és makroregionális kormányzást javító projekteket várnak

A programról bővebb információ a <https://www.interreg-danube.eu/about-dtp/new-funding-2021-2027> honlapon érhető el.

A Pons Danubii ETT eddig 2 db Interreg Duna keretében megvalósuló projektben vett részt.

### 4.2.2. Interreg Europe

- A program megvalósítási struktúrája az előző időszak Interreg Europe programjához nagyon hasonló, viszont most csak maximum 80% ERFA támogatás kapható az eddigi 85% helyett.
- A programban leginkább olyan állami szektorba tartozó szervezetek vehetnek részt, amelyek valamely fejlesztési eszközért (pl. stratégia, operatív program stb.) felelősek.
- Főként Soft projektek hajthatók végre, melyek célja a fejlesztési eszköz (pl. egy operatív program) javítása, azaz a Pons Danubii ETT esetében pl. egy Interreg Europe programban kidolgozott ötlet más programban történő megvalósításának előkészítése.
- A program első pályázati kiírása 2022 áprilisában várható, ekkor a rendelkezésre álló források 40%-át tervezik odaítélni

- Bármely témában lehet pályáznia a nemzetközi partnerségnek, viszont kiemelt területek az Okosabb Európa, Zöldebb Európa, Szociálisabb Európa.

A programról bővebb információ <https://www.interregeurope.eu/about-us/2021-2027/> honlapon érhető el.

A Pons Danubii ETT eddig 1 db Interreg Europe program keretében megvalósuló projektben vett részt.

#### 4.2.3. Erasmus+ program:

Az Erasmus+ az Európai Unió oktatást, képzést, ifjúságügyet és sportot támogató programja, amelyre pályázatot intézmények nyújthatnak be, az egyéni részvétel ezeken keresztül valósulhat meg.

A Program céljai:

- A kulcskompetenciák és készségek fejlesztése, különös tekintettel a munkaerőpiac és a társadalmi kohézió szempontjából fontos készségekre; elsősorban tanulmányi célú mobilitások, illetve az oktatási-képzési intézmények és a cégek közötti együttműködés segítségével.
- A minőség, az innováció és a nemzetköziesítés erősítése az oktatási-képzési intézményekben, elsősorban nemzetközi együttműködések segítségével, az oktatás-képzés világán túli szereplők bevonásával.
- A szakpolitikai reformok és az oktatási-képzési rendszerek modernizációjának támogatása, elsősorban szakpolitikai együttműködésekkel, az Unió átláthatóságot és elismertetést szolgáló eszközeinek hatékonyabb használatával, valamint a jó gyakorlatok megosztásával.
- A nyelvtanítás és nyelvtanulás fejlesztése, a nyelvi sokszínűség és az interkulturális érzékenység támogatása.

Tevékenységek, melyeket támogat az Erasmus+ program:

- **Mobilitás:** A mobilitási pályázatok (KA1) lehetőséget biztosítanak a szakmai fejlődésre nemzetközi környezetben. A projektek az alábbi célcsoportok számára nyújtanak külföldi mobilitásai lehetőséget:
  - Pedagógusok, oktatók, oktatási és képzési szakértők, ifjúsági munkások
  - Felsőoktatásban és szakképzésben tanuló diákok
  - Mesterfokú tanulmányokat végző diákok
  - Ifjúsági cserék és ifjúságsegítők
  - Együttműködési célú partnerségek
- **Az együttműködést célzó partnerségek (KA2)** kategóriában a résztvevő intézmények nemzetközi együttműködések terén szerezhetnek tapasztalatot, erősíthetik kapacitásukat és magas minőségű innovatív módszereket valósíthatnak meg.

**Pályázati szektorok:**

- Felsőoktatás: Felsőoktatási intézmények együttműködéseket alakíthatnak ki a felsőoktatás nemzetköziesítésének elősegítése érdekében, valamint az intézmények hallgatói, oktatói vagy munkatársai külföldi mobilitási programokban vehetnek részt.
- Köznevelés: A köznevelési, illetve a köznevelés területén aktív intézmények, pl. óvodák, általános iskolák, középiskolák, intézményfenntartók és egyéb oktatásirányító intézmények szakmai fejlesztési céljaik megvalósítása érdekében pályázhatnak.
- Szakképzés: A szakképzés területén működő köz- vagy magánintézmények pályázhatnak diákjaik, munkatársaik külföldi szakmai gyakorlatának megvalósítása érdekében, valamint stratégiai partnerségeket hozhatnak létre más intézményekkel és vállalkozásokkal.
- Ifjúság: 13-30 év közötti fiatalok és ifjúsági területen aktív szakemberek, szervezetek, pl. civil szervezetek, közintézmények, társadalmi vállalkozások vehetik igénybe az Erasmus+ ifjúsági pályázati lehetőségeket.
- Felnőtt tanulás: A felnőttoktatás, felnőttkori tanulás területén aktív intézmények, pl. felnőttek általános iskolái és gimnáziumai, nyelviskolák, kulturális és közművelődési intézmények pályázhatnak mobilitási projektek és stratégiai partnerségek megvalósítására.

A programról bővebb információ a <https://erasmusplusz.hu/> honlapon érhető el.

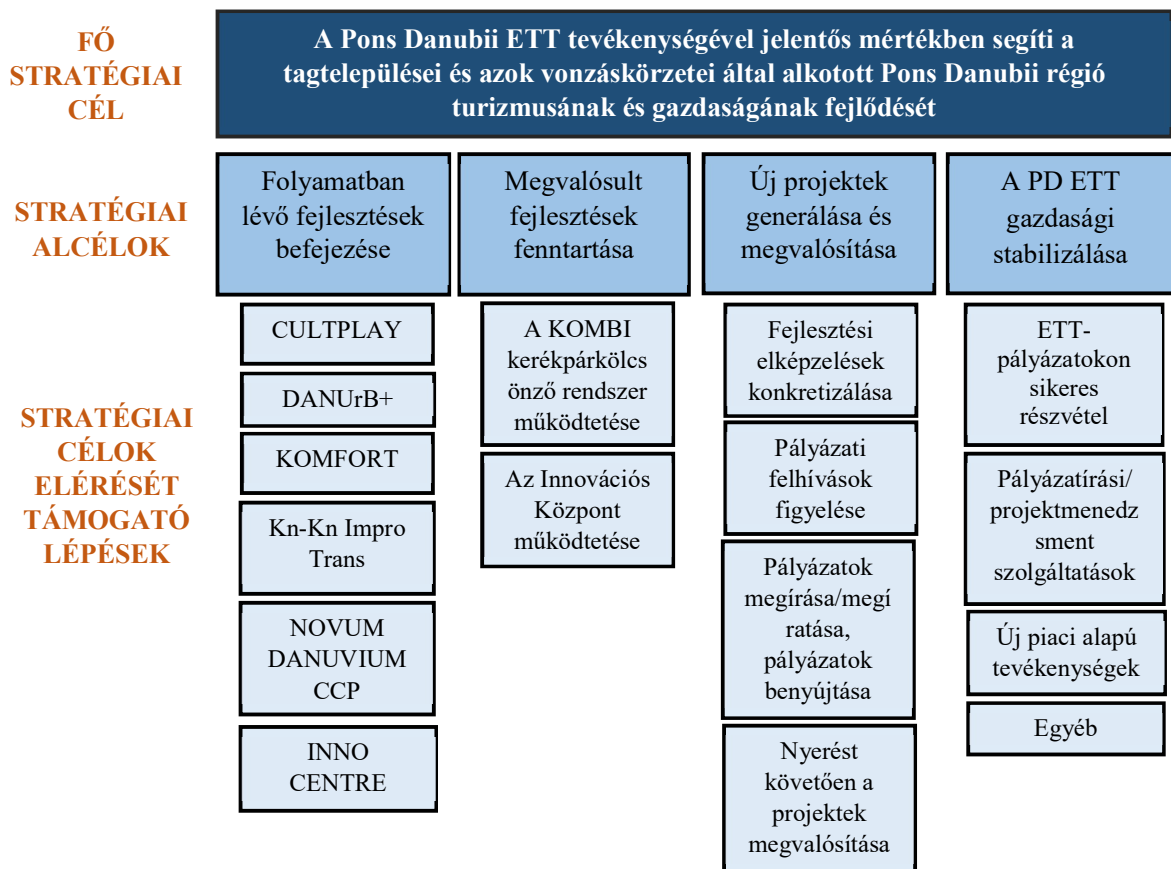
## 5. A Pons Danubii ETT stratégiája és tervezett fejlesztései a 2022-2027 években

Az alábbi fejezetben a Pons Danubii ETT fő célkitűzéseit, lehetséges fejlesztési irányait mutatom be a 2022-2027 évekre vonatkozóan, valamint néhány fontosabb projekt ötletet ismertetek.

### 5.1. A Pons Danubii ETT 2022-2027 időszakra vonatkozó stratégiai célrendszere:

A Pons Danubii ETT fő stratégiai célja: A Pons Danubii ETT tevékenységével jelentős mértékben segíti a tagtelepülései és azok vonzáskörzetei által alkotott Pons Danubii régió turizmusának és gazdaságának fejlődését. A fő cél további stratégiai alcélokra bontható. A célok megvalósulása konkrét lépéseken keresztül lehetséges.

2. Ábra: Az ETT stratégiai célrendszere és a célok elérését támogató lépések



*Forrás: Saját szerkesztés*

A stratégiai célokat támogató konkrét lépések a következők:

1. Az ETT részvételével megvalósuló, jelenleg folyamatban lévő fejlesztések sikeres befejezése
2. A megvalósult fejlesztések fenntartása

3. Határon átnyúló, elsősorban turizmusfejlesztés, gazdaságfejlesztés témájú új projektek generálása és megvalósítása
4. A Pons Danubii ETT gazdasági helyzetének stabilizálása

### **Az egyes célok elérést támogató lehetséges lépések:**

#### 1. Az ETT részvételével megvalósuló, jelenleg folyamatban lévő projektek sikeres befejezése 2023 végéig:

- **CULTPLAY:** A külső projektmenedzsment tevékenység szerződészerű teljesítése. A projekt zárása 2022-ben várható.
- **DANUrB+:** A projektben vállalt, még nem megvalósult feladatok teljesítése (szakmai találkozók szervezése, részvétel a tanulmányutakon, részvétel a minőségvédjegy és az akcióterv létrehozásában, a projekthez kapcsolódó menedzsment és kommunikációs tevékenységek ellátása). A projekt zárása 2022 végén várható.
- **KOMFORT:** A külső projektmenedzsment tevékenység szerződészerű teljesítése. A projekt zárása 2023 végén várható
- **Kn-Kn Impro Trans:** a külső projektmenedzsment tevékenység szerződészerű teljesítése. A projekt zárása 2023 végén várható
- **A TAPE NOVUM DANUVIUM akcióterv projektjei**
  - A CCP projektben vállalt feladatok, azaz az akcióterv projektjeinek teljeskörű kommunikációs és menedzsment feladatainak ellátása (kötelező nyilvánosság biztosítása, a projektek népszerűsítése különböző felületeken (közösségi oldalak, online/offline cikkek, tájékoztató táblák, partnerszintű jelentés, projekt szintű jelentések, a projektek előre haladásának nyomon követése stb.). A projekt és az akcióterv zárása 2023 végén várható.
  - INNOCENTRE: A projektben vállalt, még nem megvalósult feladatok teljesítése (A innovációs központ épületére vonatkozó közbeszerzési eljárás nyomon követése, szerződéskötés a kivitelezővel, kivitelezés nyomon követése, az épület berendezéséhez szükséges eszközök beszerzése).

#### 2. A Megvalósult fejlesztések fenntartása, üzemeltetés:

A projektek lezárását követően a tárgyiasult eredményeket működtetni kell, azaz gondoskodni kell a projektek fenntartásáról. Ez az ETT esetében az alábbi projekteket érinti elsősorban:

- **KOMBI kerékpárkölsönző rendszer működtetése:** A projekt keretében 2021-ben kiépült kerékpárkölsönző rendszer az ETT tulajdonát képezi, a fenntartásáról az Pons Danubiinak kell gondoskodnia. A működtetés költsége jelentős havi kiadást (több ezer euro) jelent, amihez forrást szükséges szerezni. Jelenleg rendszerből származó bevételek elenyészők (az őszi/téli időszakban általános tendencia, hogy kevesebben kerékpároznak). Noha a bevételek tavasszal, nyáron, illetve a rendszer népszerűsítésének következtében várhatóan növekedni fognak, mégsem fogják elérni a kiadások mértékét, ezért a 2022-es év egyik kiemelt feladata lesz olyan szponzorok, befektetők megtalálása, akik támogatják a működtetést. Jelenleg is tárgyalások folynak több szervezettel ez ügyben. Emellett fontos feladat a kerékpárokon elhelyezett reklámfelületek értékesítése. Cél, hogy az ETT-nek ne jelentsen tényleges valós



kiadásokat a rendszer üzemeltetése, azaz, hogy a bevételek 2022-ben elérjék, majd meghaladják a kiadások összegét.

**Az Innovációs Központ működtetése:** Az INNOCENTRE projekt 2023-év végére tervezett lezárását követően az elkészült innovációs központot működtetni kell. Az Innovációs Központ olyan szolgáltatásokat kínál majd, amelyek kielégítik a helyi vállalkozók igényeit. Része lesz egy inkubátorház, egy közösségi tér, egy fabrikációs műhely (FabLab), egy virtuális valóság laboratórium, emellett az épület szakmai rendezvények helyszínéül és duális oktatói helyszíneként is szolgál majd. Az épületben olyan, a térség vállalkozásai által keresett modern eszközök kapnak majd helyet mint a 3D nyomtatók, CNC marógépek és lézervágók, de egy asztalosműhely eszközei. Ideális lesz például nagyobb cégek prototípus fejlesztéseihez, de mérnökök, designerek is használhatják majd az eszközparkot.

Az ingatlan tulajdonosa a Pons Danubii ETT lesz, viszont az üzemeltetéssel külső céget/cégeket tervez megbízni. A működtetése elsősorban piaci alapokon kell, hogy megvalósuljon (bérleti díjak az épület és az eszközök használatáért), de a tervek között szerepel nemzetközi EU-s forrásokból támogatás szerzése is. A működtetésben a térség nagyobb vállalkozásai is részt vesznek majd. Az Edutus Egyetemmel tervezett egy szorosabb együttműködés, melyre az Erasmus + program nyújthat forrásokat. Az épület duális képzőközpont is lesz, azaz különböző, valós piaci igényeket kielégítő képzéseket lehet majd megvalósítani a szakképző intézményekkel együttműködve, emellett a térség vállalkozásainak munkavállalói is fejleszthetnék itt szaktudásukat.

A Központ részévé válik a nemzetközi Fab Lab hálózatnak, ezáltal lehetőség lesz más Fab Labokkal együttműködni, tudást megosztani. Ezekhez forrás az Erasmus+, Interreg Central Europe, esetleg más nemzetközi támogatásokból szerezhető.

A működtetés pontos részleteinek kidolgozása a 2022-2023 évek fontos feladata lesz. 2023 végére egy üzemeltetési tervet kellene elkészíteni, aminek alapján 2024-től megkezdődhet a működtetés.

### **3. Határon átnyúló, elsősorban turizmusfejlesztés, gazdaságfejlesztés témájú új projektek generálása és megvalósítása**

- fejlesztési elképzelések konkretizálása
- pályázati felhívások folyamatos figyelése/nyomon követése
- pályázatok megírása/megíratatása, pályázatok benyújtása
- nyerést követően a projektek megvalósítása

A legtöbb Interreg Program első pályázati felhívása (így a Magyar-Szlovák Együttműködési Programé is) 2022-ben várható, ezért a Pons Danubii elsődleges feladata 2022 elején a lehetséges projektek részleteinek kitalálása, a fejlesztési elképzelések konkretizálása lesz. Célszerű ezt még az 1. felhívások megjelenése előtt, tavasszal és nyár elején megtenni. Az egyes településeken már feltárt főbb fejlesztési igényeket kell tovább pontosítani és összehangolni, hogy a kiírások megjelenését követően az elképzelések pályázat követelményeihez igazítása és a pályázatírás maradjon csak feladatul. Támogatás esetén ezt követi a projektek megvalósítása, melyek előreláthatólag legkorábban 2023-ban kezdődhetnek

#### **4.A Pons Danubii ETT gazdasági stabilizálása**

A Pons Danubii ETT, mint szervezet egyik alapvető gyengesége, hogy túlzott mértékben függ az EU-s projektektől. Szlovákiában bejegyzett ETT révén nem jogosult állami előfinanszírozásra, és mivel az Interreg Programok utófinanszírozásúak, ezért elő kell teremteni a projektek megvalósításához szükséges összeget, illetve az önerőt, ami cash-flow gondokat okozhat. A partnerként megvalósított EU-s projektek további hátránya, hogy projektzárást követő években bármikor várható egy nagyobb ellenőrzés, ami visszafizetési kötelezettségekkel járhat. Emellett a projektek fenntartására is elő kell teremteni a forrásokat. Mindezek miatt fontos, hogy az ETT a következő években nagyobb hangsúlyt fektessen vállalkozói tevékenységeire. Ez úgy érhető el, hogy az eddigiekhez képest elsősorban nem projektpartnerként, hanem külső tanácsadóként, pályázatíróként vagy menedzsment szervezetként vesz részt a projektekben, illetve egyéb üzleti alapú tevékenységeket is végez.

Ötletként merült fel napelemparkok létrehozása több tagtelepülésen és a kiépítést követően ezek piaci alapon történő működtetése, ahol az ETT lenne a működtető és a tulajdonos. Jelenleg egy megvalósíthatósági tanulmány készül, amelyben a Pons Danubii külső szakértők bevonásával vizsgálja meg, hogy működőképes lenne –e az elképzelés, mely helyszíneken lenne érdemes bevonni, milyen a szlovák és magyar releváns jogszabályi környezet, az engedélyeztetés milyen módon lehetséges. Amennyiben a felmérések kedvező eredménnyel zárulnak, 2024-ben kezdődhetne meg a park kiépítése különböző gazdaságtámogatási forrásokból.

#### **5.2. Projekt ötletek a 2022-2027 időszakra**

Az elmúlt 10 évben a Pons Danubii ETT jelentős lépéseket tett a térség turizmusának és gazdaságának fejlesztése terén. Az időszak mottója is lehetne a megkezdett munka folytatása, ugyanis az elképzelések szerint az időszak projektjei már megvalósult fejlesztések eredményeire fognak épülni. Nagyon szerencsés helyzet, hogy az Interreg VI-A Magyar-Szlovák Együttműködési Program, mely az ETT fő operációs programjának tekinthető- a 2021-2027 időszakban kiemelten kezeli a turizmusfejlesztést. Az akciótervek formájában tervezett a turizmusfejlesztés megvalósítása egyértelműen az ETT-knek kedvez, ezért az Pons Danubii mindenképp szeretne legalább 1 akciótervet elkészíteni, benyújtani és a támogatásból meg is valósítani.

A program más intézkedéseire is tervez a Pons Danubii pályázni, viszont folyamatosan figyelni kell a 4. fejezetben bemutatott főbb pályázati kiírásokat, illetve a nemzeti operációs programok nyújtotta lehetőségeket, hogy a forrásszerzés ne csak a Szlovák-Magyar Programra korlátozódjon, ugyanis az új programidőszakban a pályázók közötti élénkebb versenyre kell számítani.

Az alfejezetben olyan fejlesztési elképzeléseket mutatok be, amelyeket részletesen kidolgozva fejlesztési projektek alapját képezhetik.

##### **5.2.1. Turisztikai akcióterv: A Pons Danubii térség vízhez kapcsolódó komplex, összehangolt turisztikai fejlesztése**

Az ETT 1 db, több egymásra épülő projektből álló akcióterv benyújtását tervezi a Szlovák-Magyar Együttműködési Program 2.4.2. Turisztikai desztinációk komplex fejlesztése

intézkedés keretében kiírt pályázatra. Ennek tematikája: A Pons Danubii térség vízhez kapcsolódó komplex, összehangolt turisztikai fejlesztése

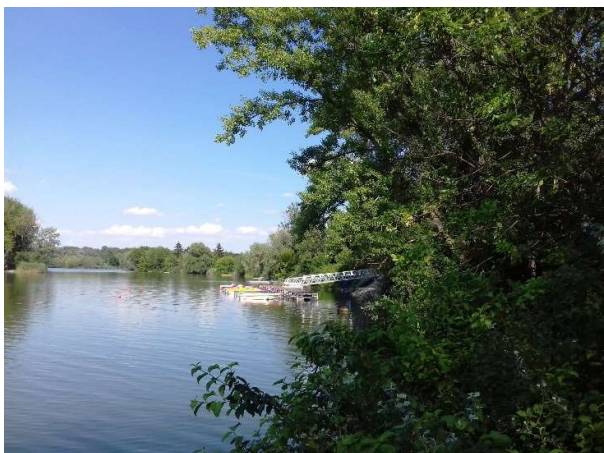
A tagtelepülésekben közös, hogy a természetes vizek fontos szerepet játszanak a települések életében. Nemcsak a helyieknek, de a turistáknak is szórakozási lehetőségeket kínálnak, viszont az infrastruktúra a legtöbb helyen elavult, fejlesztésre szorul. Az elképzelés szerint minden (vagy majdnem minden) tagtelepülésen vízhez kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések valósulnának meg, melynek eredményeként jelentősen bővülne a térség víziturisztikai kínálata. Ezek a fejlesztések kiegészülnének a térség imázsának fejlesztésével, a szakemberek és turizmusban érdekelt vállalkozásai számára szervezett konferenciákkal és szakmai képzésekkel, turisztikai programcsomagokkal. Az önkormányzatok mellett a helyi és regionális TDM szervezetek, valamint néhány vállalkozás is aktívan részt venne az akcióterv projektjeiben.

A cselekvési tervekre szánt keretösszeg még nem ismert, de becsléseink alapján 1-1 akcióterv kb. 5 millió eurós költségvetéssel fog rendelkezni, a pályázati felhívás 2022 őszén várható, a pontos partnerséget, projektek költségvetését ekkor még csak vázolni kell majd, csak a nyerést követően szükséges azt részletesen kidolgozni. Támogatás esetén várhatóan 2023 második felében indulhatna az akcióterv tényleges megvalósítása.

Az alábbiakban azokat a fejlesztési ötleteket mutatom be, amelyek az akcióterv részét képezhetik. Ezek pontosítása, konkrét projektek kidolgozása 2022-ben várható.

### **Észak- Komárom**

A Holt-Vág és partjának mintegy 80 hektáros területe már évtizedek óta kedvelt helyszín. A horgászok, kajakosok, futók, kocogók, sétálók, cserkészek rendszeresen látogatják a területet, emellett iskolák és sportegyesületek családi napjainak, az önkéntes tűzoltók versenyének és iskolai csoportok programjainak is helyszíne. A helyiek mellett a településre látogatók is egyre



gyakrabban keresik fel a Holt-Vág partot. A terület egy része önkormányzati tulajdonú, ezeket a Comorra Servis tartja karban, míg néhány terület magán tulajdonban van, ezekért a tulajdonosaik felelnek. A város területrendezési terve szerint a terület rekreációra, szabadtéri sportokra és turizmusra alkalmas, a vízterület használatával összekötve. A part egész évben kiváló lehetőséget biztosít sétára, kocogásra, nyáron fürödni, csónakázni is lehet a vízben. A város kialakított a parton sportolásra

*Forrás: korkep.sk* alkalmas pályát és több sütögető- és pihenő helyet, amelyeket a lakosok sokat használnak. Az elmúlt években megújult a móló, többször felújításra kerültek ezek a fából készült padok és lugasok, szemetesek kerültek ki, hogy a természeti értékek megőrzése mellett legyen lehetőség pihenésre, szórakozásra. 2020-ban megnyitották a vízibicikli-és csónakkölcsönzőt, emellett kerékpár, tandem –kerékpár és paddle-board (úszódeszka) bérlésére is lehetőség van.

A Holt-vág vize fürdőzésre ugyan alkalmas, a víz minősége megfelelő, viszont ez csak saját felelősségre történhet, mivel egyelőre nem adtak bizonyos technikai feltételeke, pl. úszómester. A térségben található vendégfogadók száma és ezek felhozatala folyamatosan bővül, biztosítva a széles választékot, valamint a családbarát hangulatot. A kirándulók kényelmét szolgálják a vízpart-közeli füves-erdős részeken a 2020-tól folyamatosan megújuló és bővülő kültéri fedett pihenők, 2022 elejére elkészül egy új piknikező hely a Pons Danubii ETT-nek a Külgazdasági és Külügyminisztériumtól odaítélt pályázati forrásából.

A város célja, hogy a kikapcsolódni, pihenni vágyó lakosoknak további lehetőségeket biztosítson, valamint a pihenni vágyókat és a kerékpáros turistákat a térségbe vonzza.

A Holt-Vág partján az alábbi fejlesztéseket tervezi az Önkormányzat:

- csónakház és Ökoturisztikai Központ kialakítására, amelybe átköltözik a jegyárúsító bódé, alkalmas lesz a bérelhető csónakok, járművek tárolására, kisebb rendezvények megtartására, a helyi növény és állatvilág bemutatására, kihelyezett tanórák tartására és fogadóépületként is szolgál majd.
- tanösvény létrehozása, amelyen az érdeklődők megismerhetik a terület növény- és állatvilágát
- szabadstrand kialakítása, ahol a természetvédelmi és közegészségügyi előírásoknak megfelelően lehet majd fürdeni, pihenni: tereprendezés, füvesítés, szociális helyiségek, pihenőhelyek, kerékpárállványok, öltözők, utcabútorok, torony az úszómester részére kialakítása
- bérelhető eszközállomány bővítése
- egy kilátó kialakítása

A Pons Danubii részvételével megvalósuló, jelenleg is folyamatban lévő DANUrB+ projekt részeként az infrastrukturális beruházásokra vonatkozóan több építészeti terv készül majd. A fejlesztések eredményeként a Város egy új turisztikai attrakcióval bővülne, növekedne a szolgáltatások száma, amely hozzájárulna az ökoturizmus fejlődéséhez. Amellett, hogy a helyiek számára bővülnének a kikapcsolódási lehetőségek a határ másik oldaláról is jelentős számú látogató érkezhetsen a városba.

Ideális esetben (amennyiben az SK-HU 2.4.2. prioritása keretében benyújtandó cselekvési terv költségvetése ezt lehetővé teszi) az összes fent nevesített fejlesztés az akcióterv keretében valósulna meg. Amennyiben erre a projekt költségvetési korlátai miatt nem lesz teljes mértékben lehetőség, akkor kisebb lépésekben, önkormányzati és egyéb pályázati források segítenék a komplex fejlesztést.

## **Gúta**

Gúta város alsó Csallóköz legnagyobb városai közé tartozik. Egynapos kirándulóhelynek kiváló, de akár a hosszabb távú, a békés és nyugodt légkörre vágyó kirándulók kedvelt úticélnya lehet. A város a Vág folyó és a Kis-Duna folyók összefolyásánál helyezkedik el, itt található hajómalom, mely kedvelt turisztikai látványosság (jelenleg múzeumként üzemel) és a fahíd is. A malomtestbe számos, eredetileg is a hajómalomhoz tartozó berendezést, elemet, gépet építettek be, de több, főleg az erőátvitelt szolgáló alkatrészeket újjal pótolták.

A hajómalom a Kis-Duna holtágán fából ácsolt, cölöpökön álló 86 méter hosszú fahídon közelíthető meg, amely Közép-Európa leghosszabb fedett teljes faszerkezetű hídja.

A térség keresett kirándulóhely, elsősorban a víz szerelmesei, a kerékpáros turisták, művészek és természetimádók kedvelt úticélja, különféle kulturális, sport- és társadalmi rendezvények (hangversenyek, táborok, találkozók, versenyek, sportrendezvények) színhelye.

A terület a Kis-Dunán vagy a Vágon leereszkedő vízitúrázók kedvelt megállóhelye, esetenként végállomása a Kis-Duna régi torkolata a Vág-Duna hídja előtt, a kerékpáros turisták számára új lehetőség a Komárom-Gúta kerékpárút a Vág-Duna jobb oldali töltésének koronáján, illetve a részben kiépült bal parti út.

Noha a természeti adottságok kiválóak egyelőre hiányzik a látogatókat kiszolgáló alpinfrastruktúra. Emellett a híd közelében található csónakleeresztő megrongálódott és életveszélyessé vált, felújításra szorul. Az önkormányzat célja az alpinfrastruktúra kiépítése és a vízpart tereprendezése mellett vízi és kerékpáros turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások bővítése is.

Az akcióterv részeként az alábbi fejlesztések valósulnának meg:

- A vízpart tereprendezése
- A csónakleeresztő kiépítése 63 m<sup>2</sup> területen.
- A leeresztőhöz vezető út aszfaltozása és kibővítése
- Egy természetbarát technológiával készült parkoló kiépítése az autóknak kb. 120 m<sup>2</sup>-es területen
- Szociális helyiségek a látogatók számára
- Pihenőhelyek a turisták számára (filagória, padok, asztalok, bográcszó hely)
- Csónak, vízibicikli, kerékpár bérlési lehetőség, ehhez eszközök beszerzése és árusítóhely létesítése



Amennyiben pályázati forrást sikerül szerezni, akkor egy többfunkciós vízi pontom is kialakításra kerülhetne, viszont ez rendkívül költséges, önerőből nem megvalósítható.

Forrás: <https://www.archinfo.sk/>

### **Naszvad**

Naszvad fő turisztikai célpontja a 2019-ben megnyílt termálfürdő, ami a COVID járvány előtt, 2020-ban egy kiemelt hónapban 22 000 vendéget fogadott. Az Önkormányzat tervei között szerepel a fürdőnek és környezetének további fejlesztése. Többek között egy új kempinget alakítanának ki, valamint új gyerekrészleg kiépítését is tervezik.

### **Tata**

**A Fényes forrásvidék fejlesztései:**



Tata város központjától mintegy 3 km- re helyezkedik el a Fényes Forrásvidék, ami közel 25 hektáros természetvédelmi terület. Az itt található, több mint 100 éves múltra visszatekintő fürdő számos tatai és Tatára látogató gyermekkorát meghatározó kultikus helynek számít a mai napig. A naponta több ezer m<sup>3</sup> vízhozammal feltörő, minden évszakban 20-22°C-os források által táplált vizek, strandfürdő, szállás és szabadidőpark, a természetvédelmi szempontból is fontos lápvilággal, a nyári és a téli szezonban is különleges kikapcsolódásra nyújt lehetőséget.

A terület több idegenforgalmi jelentőségű funkcióval rendelkezik, amelyek működése a feltörő források és az azokat elvezető folyómedrek biológiai eredetű feliszapolódása miatt, mára veszélybe került.

Legfontosabb funkciók:

- Hagyományos strandfürdő szolgáltatás egy természetes forrástóval (Grófi-tó) és 3 db mesterséges medencével (2 db “amorfi” és egy gyermek pancsoló). A feltörő források miatt az ún. sportmedence működését az üzemeltető Tatai Városkapu Zrt. 2019-ben kényszerűségből megszüntette. Nyitva tartás: június 1 – augusztus 30.
- Fényes Tanösvény, amely a területen lévő lánypályán egy 1 750 m hosszú pallósoron vezet végig a látogatókat, hogy testközelből megismerhessék az égeres lánperdő ökológiai sokszínűségét télen – nyáron. (Egész éves nyitva tartás.)
- Kemping és bungalow szállás szolgáltatás, 200 fős kb. 20%-os és 118 fős kb. 60 %-os kihasználtsággal az idegenforgalmi szezonban, amely májustól októberig tart nyitva.
- Horgászati lehetőség, mivel a fürdő területe nyilvántartott halgazdálkodási terület. A medrek feliszapolódása miatt azonban ez a tevékenység végveszélybe került, potenciális biológiai haváriaveszélyt is jelent az itt élő halpopulációkra. (Nyári oxigénhiányos állapot.) Ezen állapot bekövetkezte az egész terület hasznosítását is lehetetlenné teheti.

A Fényes Strandfürdő



A Fényes Tanösvény



Forrás: <https://fenyesfurdo.hu/>

A hely jelenlegi működését, az egyes szolgáltatások színvonalát, a vizek műszaki állapotát tekintve elodázhatatlan a fejlesztés, átalakítás. A terület komplex fejlesztése több lépésben valósítható meg. A fejlesztések egy része az akcióterv részét képezhetné, ezek pontos meghatározására a pályázat költségkeretének ismeretében fog sor kerülni.

A fényes Fürdő XXI. századi igényeknek megfelelő infrastrukturális és tartalmi fejlesztései nemcsak Tata és kistérségének, de a szélesebb régió területére is jelentő multiplikátor hatást lenne képes gyakorolni, azaz a komplex projekt messze túlmutatna Tata határain és újra a nemzetközi turizmus célpontjává tehetné a „Fényest”.

A fejlesztés legfontosabb elemei:

- A „Tatai Fényes Forrásvidék” folyómedreinek rehabilitációja, a terület horgászturisztikai hasznosítása céljából: A projektrész célja a Fényes Fürdő területén lévő halgazdálkodási terület ökológiai, víz- és környezeti szempontokat figyelembe vevő rehabilitációja, üzemeltetése, időszakos karbantartási munkáinak elvégzése, az ehhez szükséges halgazdálkodási tevékenység helyreállítása, ellátása. Az egész terület ökológiai egyensúlyának visszaállítása a feltörő forrásvizeket elvezető folyómedrek kotrásával és partjának rehabilitációjával. A Fényes forrásvidéken lévő Fürdő és Kemping, valamint a Tanösvény működése, szerves egységet képez a tervezett mederrehabilitációs és horgászturizmus fejlesztési projekttel. A Projektrész elmaradása esetén ezek működése is veszélybe kerülhet, így a Projekt messze túlmutat a közvetlenül elérhető eredményein.
- A „Tatai Fényes Forrásvidék” közműhálózat és a vízkormányzási műtárgyak rekonstrukciója: A meglévő közműhálózat a folyamatos talajvíznyomás, illetve a rendszer kora miatt is rendkívül rossz állapotban van, állandó csőtörésekkel kell megküzdenie a működtetőnek. A szennyvízcsatorna hálózat nagy része nyomott rendszerű, az üzemeltetése a folyamatos rendszermeghibásodások miatt rendkívül költséges és nehézkes. A vízhálózat a forrásvidék nagy részén fagyveszélyes, nem megfelelő fektetési mélységű, így a téli üzemeltetés a fürdő több részén sem lehetséges. Az elektromos és kommunikációs hálózat szintén elavult, a földgázvezeték cseréje, további meghosszabbítása szükséges. A fenti fejlesztések elengedhetetlenek egy jövőbeni komplex Fényes fejlesztési projekt beindításához, az alapok lefektetése nélkül ez a csodálatos és egyedí forrásvidék nem tud újra a hazai és nemzetközi turizmus célpontjává válni.
- Komplex turisztikai szolgáltatás fejlesztések: A fenti két tevékenység megvalósulását követően cél egy ingyenesen látogatható szabadidőpark kialakítása a területen, ahol a tereprendezést követően pihenőhelyeket, tűzrakóhelyeket létesítenének, valamint utcabútorok beszerzésére is sor kerülne. Emellett elektromos csónak is vásárolnának, melyek bérlésére nyílna lehetőség, ezáltal bővíülhetne a szolgáltatások száma.

Az akcióterven kívül az elképzelés egyes részei a Magyar-Szlovák Program 1.2.1. Természeti erőforrások védelme intézkedésébe tartozó kiírásra beadott pályázat részét is képezhetné.

#### **Az Öreg-tó és környezetének fejlesztései:**

Az Öreg tó, mely Magyarország egyik legidősebb mesterséges tava Tata egyik legnagyobb vonzereje. A közel 250 hektáros tó a világ legfontosabb vízi élőhelyeinek védelmére született nemzetközi, ún. Ramsari-egyezmény hatálya alá tartozik, nem véletlenül, ugyanis ez Európa egyetlen olyan városi tava, melyen az őszi és téli hónapokban vadludak és más költöző madarak tízezrei találnak átmeneti menedéket. Az Öreg-tó és környéke ma természetvédelmi terület, de mivel szinte körülöleli Tata városa, pihenési, turisztikai célokat szolgál. A tó és a sok műemlék

remek „díszlet" a Víz, Zene, Virág fesztiválnak ez az új keletű barokk vigasság június utolsó hétvégéjén zajlik minden évben.

### Sétány felújítás az Öreg-tó partján, valamint kapcsolódó út és járdafelújítások Tatán



A projekt Tata turisztikailag kiemelt részén, az Öreg-tó partján valósulna meg, mely egyben Tata Tóváros és Felsőtata városrészek közötti gyalogos és kerékpáros kapcsolatot is nagyban erősítené. A közelmúltban került befejezésre az Építők parkja felújítása, mely a projekt kiinduló és egyben csatlakozó pontja. A tóparton a belváros felé haladva egészen a Tatai váron túl, a most felújításra került Eszterházy Kastély a felújítás végpontja. Közben a sétányok melletti padok, egyéb utcabútorok és megújításra kerülnének, egy egységes szép, turisztikailag vonzó megjelenést kölcsönözve ezzel a sétánynak.

Tatai Öreg-tó rehabilitáció II. ütem: A tatai Öreg-tó és Által-ér vízgyűjtő rehabilitáció első ütemére 2010-ben sor került a Vízügyi Igazgatóság gondozásában. Ekkor az Által-ér és mellékvízfolyások vízszállító képességének helyreállítása, a vízkormányzó műtárgyak rekonstrukciója volt a cél, amely jó hatással lett az árvízi biztonságra, valamint hozzájárult a vízminőség javulásához, a szűkös vízkészletekkel való takarékos gazdálkodáshoz. A rekonstrukció eredményeként az árvízi elöntések mérséklődtek, a belterületeken esztétikus, rendezett vízpartok alakultak ki. Az Öreg-tó medrében a több évtizedes bányászati, mezőgazdasági tevékenység hatására több ezer m<sup>3</sup> iszap rakódott le, továbbá 2 nagyobb város szennyvíztisztítójából is az Által-éren keresztül a tóba folyik a tisztított szennyvíz. Ennek az iszapnak az eltávolítása, a tó kövezett partfalának a helyreállítása a következő feladat. A projekt révén a hazai és nemzetközi turizmus az egyik legpatinásabb régióbeli célterületét kaphatja vissza.

Az akcióterven kívül az elképzelés egyes részei a Magyar-Szlovák Program 1.2.1. Természeti erőforrások védelme intézkedésébe tartozó kiírásra beadott pályázat részét is képezhetné.

**Az Angolpark zöldfelületi és vízrendezési rehabilitációja (III. ütem):** Az Angolpark rehabilitációjának befejezésével, az itt található műemlékek megújításával, a természeti környezet megóvásával, fejlesztésével a város egyik legfontosabb turisztikai attrakciója képesség válik potenciáljának jobb kihasználására, a park területén található helyszíneken színvonalas, a helyi lakosok és a turisták számára is vonzó rendezvények megtartására nyílik lehetőség. Kapcsolódó fejlesztésként megtörténne az Angolpark területén található több műemléki védettségű épület felújítása, új funkcióval való megtöltése. A projekt megvalósítása pozitívan hat a város más idegenforgalmi, rekreációs célú fejlesztéseire is, mivel növeli a turisztikai kínálatot a városban.

Az akcióterven kívül az elképzelés a Magyar-Szlovák Program 1.2.1. Természeti erőforrások védelme, illetve a 2.4.1.Helyi örökség megőrzése intézkedésébe tartozó kiírásra beadott pályázat részét is képezhetné.



## **Komárom**

Komárom is igen gazdag “vizes” területekben. Meghatározó a Duna és a szabadstrand, a fürdő, vagy éppen a Szőnyi horgásztó, szinte mindegyik térség fejlesztése tervezett, az ötletek pontosítása hamarosan megtörténik.

Az alábbi turizmusfejlesztéssel kapcsolatos elképzelések merültek fel, melyek részét képezhetik majd az akciótervnek:

### A fürdő és környezetének fejlesztése:

- a fürdő mellett található parkoló fejlesztése
- kerékpáros pihenőpontok kialakítása, kerékpáros szerelő állomások létrehozása
- kempingfejlesztés

### Vizes játszópark létrehozása CULTPLAY mintájára

Szőnyi horgásztavak rehabilitációja: Az elképzelés célja bekapcsolni a rekreációs körforgásba a Szőnyi-horgásztó és a régi Forró-szigeti mellékág megmaradt részeit.

- Szőnyi horgásztavak vizes élőhely rehabilitációs kotrása (a Magyar-Szlovák Program 1.2.1. Természeti erőforrások védelme intézkedésébe tartozó kiírásra beadott pályázat részét is képezhetné)
- A Szőnyi horgásztó és a Forró Szigeti tanösvény kialakítása: nyomvonalak kijelölése, interaktív tájékoztató táblák, irányjelző oszlopok, pihenőhelyek (padok, asztalok, hulladékgyűjtők, tűzrakóhelyek), pallóisor a nádasban, növénytelepítések

“Futókör” kialakítása a két Komáromban a két Duna-híd között: 6-6,5 km-s kör a két híd között

“Kerékpáros” hotel létrehozása a Tourinform Iroda épületének átalakításával: Épül az Eurovelo 6, ezért jelentős mennyiségű kerékpáros haladhat át a városon, ezért cél a kerékpáros turisták bevonása és Komáromban tartása. Ennek érdekében egy kerékpárosokra specializálódott szálláshelyet lehetne kialakítani a mostani turisztikai irodának az átalakításával. Az épület Komárom egyik legrégebbi épülete, jelentős épített örökség is, azonban meglehetősen rossz állapotban van. Mivel nagyon kedvező helyen található (a híd közelében ) ezért ideális lenne funkcióbővítésre/átalakításra.

Az akcióterven kívül a Magyar-Szlovák Program 2.4.1. Helyi örökség megőrzése intézkedésébe tartozó kiírásra beadott pályázat részét is képezhetné

A 2022 elején várható további kétoldali egyeztetések feladata az elképzelések pontosítása, illetve annak meghatározása, hogy mely ötletek képeznék az akcióterv részét.

A fentiek mellett egyéb forrásból is fognak megvalósulni fejlesztések Komáromban, melyek támogatás esetén hamarosan megkezdődnek, ezek közül néhány:

- Élhető települések pályázat: A pályázat központi eleme a Csillag erőd környezetének rendbe tétele, viszont a parkoló építést nem finanszírozza a pályázat, erre más forrás szükséges. A projekt keretében játszótér, kerékpárpark, kerékpáros szerelőállomás, kiszolgáló épület (mosdó, kerékpáros beálló) kerülne kialakításra, valamint a Tánacsics Utcától a Sport utcáig történe felújítás, illetve néhány kisebb helyszínen szabadtéri kondi termi eszközök kerülnének kihelyezésre, és új játszótérek is épülnének.

- TOP+-os turisztikai pályázat: A projekt keretében a tervek szerint egységes táblarendszer készül, amely útbaigazítást nyújt majd a város főbb látványosságairól a településre érkezőknek. Emellett támogatás esetén a Brigetio látogatóközpontban interaktív eszközfejlesztések valósulnak meg, a Fenyves tábor központi épületének felújítására, valamint a Rüdiger-tó környékén kiszolgáló épület létrehozására (fedett kiülő, mosdó kialakítása) nyílik majd lehetőség.
- A fürdő energetikai fejlesztésére (forrás még nincs rá)

## Oroszlány

**Az Alsó-tó (Malom-tó) rehabilitációja, a terület rekreációs és turisztikai fejlesztése:** A tó vízminőségének javítása, a tópart megközelítésének kialakítása, kültéri rekreációs eszközökkel való ellátása, szolgáltatás-fejlesztéssel a rekreációs és turisztikai hasznosítás érdekében

A városban található Felső és Alsó tavakon folyik keresztül az Oroszlány - Kecskédi vízfolyás, amely az Által-érbe torkollik. Az alsó tóba folyik be a Svandaberki vízfolyás és Kertalja patak, míg a felső tóba a Pénzes és a Labanc patak. Az alsó és a felső tavakat egy viszonylag rövid árok köti össze. A városon belül a tavakat nyugatról az Oroszlány-Tatabánya vasútvonal és garázstelep, keletről pedig teljes hosszban lakótelepek veszik körül.

A fejlesztési elképzelés helyszíne az Alsó-tó vagy más néven Malom-tó és környéke. A tó mesterséges kialakítású. A tó vízellátása egész évben biztonságosnak tekinthető, a szárazabb periódusok hatása is kiegyenlítődik. A vízterületen három sziget, két kisebb és egy nagyobb található, amelyek a tavon megtelepedő vadmadaraknak adnak otthont. A szigetek megközelítése nehézkes, a növényzet túlburjánzott.



*Forrás: Oroszlány Város Önkormányzata*

A tóban a feleslegben lévő növényi tápanyagok, a magas nyári vízhőmérséklet, a csekély mértékű friss víz utánpótlás hatására a különböző algafajok mennyisége az elmúlt években többször is jelentősen megnőtt, amely veszélyezteti a tóban található halállományt, illetve egyéb vízi életet, ezért a víz oxigénszintjének mesterséges úton való növelése a cél.

A part mentén kisebb-nagyobb területen fák, bokrok és vízinövényzet fellehető.

A tó és környezete a város egyik olyan területe, ahol a kedvező természeti adottságok lehetőséget biztosítanak a város általános komfortfokozatának, településképének, szolgáltatásainak, valamint lakhatási, szabadidős feltételeinek komplex fejlesztéséhez, ezáltal turisztikai potenciáljának növeléséhez a szabadidős-, tömegsport- és a versenysport tevékenység, valamint a hasznos szórakozás lehetőségeinek bővítését, az egészségesebb életmód ösztönzését, a közérzet javítását és a közösség megtartását, megerősítését célzó tevékenységek komplex megvalósításával.

A tó körüli fejlesztés kiindulópontja vagy végpontja lehet az EuroVelo 6 kerékpáros útvonal használatával a közvetlen elérhetőség miatt. A KOMBI projekt keretében kerékpárkölcsonzó pont is létesült a közelben.

A terület tulajdonosa Oroszlány Város Önkormányzata, üzemeltetője az Oroszlányi Ingatlankezelő-és Hasznosító Zrt. A tavon két szervezet, A TÁV-Hal Horgászegyesület és a Vértesi Erőmű Sportegyesület osztozik, emellett a Vértesi Erőmű Sportegyesület kajakosai, valamint kajakpólósok használják.

Az Önkormányzat az alábbi fejlesztéseket tervezi:

- Vízminőség javítása levegőztetéssel: legalább 3 darab nagyteljesítményű túlevegőztető alkalmazása
- Szökőkút: „V ” betűt formázó vízképpel, mely kiválóan egyesíti a levegőztetést és a szépséget. Javítja a vízminőséget és a halak életkörülményeit
- Túlevegőztető: A túlevegőztetők segítenek a kisebb tavak oxigénszintjének növelésében és szinten tartásában, ezáltal javul a víz minősége és csökken a halpusztulás.
- Parkosítási beavatkozások: célja, hogy a környezet tó és a szigetek élővilágának megfigyelésére alkalmassá váljon
- „Sétány” kialakítása: amely sportolásra, rekreációra, gyalogos áthaladásra teszi alkalmassá a területet.
- Gyalogos sétány megvilágítása: A tó körüli terület kihasználhatóságát, illetve közbiztonsági szempontból is javíthatja az ott élők és a környéket a sétány megvilágításának kiépítése
- Köztéri bútorok, szemetesek kihelyezése: tó körüli pihenőpontok kialakítása padok, szemetesek kihelyezésével.
- Rekreáció, szabadidős sportolási lehetőségek fejlesztése: Lábtenisz/pingpong pálya, petanque pálya, futópálya, kültéri fitness eszközök telepítése eltérő korosztályok számára.
- Szolgáltatás-fejlesztés: A kajak/kenu/csónak-kölcsönzési szolgáltatás - a horgászat és kajakozás mellet - növelheti a tavat használók számát, az aktív kikapcsolódás, szabadidő eltöltést erősíti, valamint turisztikai vonzerővel rendelkezik. Ehhez szükséges:
  - csónakkikötő kiépítése (stég/csónakfogadó és szerelvényei)
  - vízi eszközök (pl. csónakok) beszerzése
  - csónakkölcsönzési applikáció fejlesztése.

A projekt eredményeként:

- A vízi élővilág életkörülményei javulhatnak
- Növekedhet a horgászok száma
- A vízminőség javításával és a tópart rendezésével a sportolók felkészülési körülményeiben minőségi előrelépés történik, amellyel növelhető a kajak-kenu, illetve a kajakpóló, mint sportág iránti érdeklődés. .
- A rendezett vízben és vízparton kialakításra kerülő kölcsönzési szolgáltatással a szabadidő eltöltése iránti igény vonzóbbá válik, illetve turisztikai vonzerővel bírhat.
- a településrészen élők általános komfortfokozatának növelése, településképeinek javítása is megtörténhet.
- az EuroVelo 6 kerékpáros útvonal használatával ide érkező látogatók, turisták számára nyújthat aktív pihenési lehetőséget, szolgáltatásokat.

Az akcióterven kívül az elképzelés egyes részei a Magyar-Szlovák Program 1.2.1. Természeti erőforrások védelme intézkedésébe tartozó kiírásra beadott pályázat részét is képezhetné.

**A TDM szervezetek “soft” projektje**

A településeken megvalósuló infrastrukturális fejlesztéseknek az elsősorban a TDM-ek részvételével megvalósuló soft tevékenységek biztosítanak egyfajta keretet, ezzel is hozzájárulva a 2019-ben elkészült integrált turizmus stratégia 1. stratégiai céljához, amely „a turisztikai szakemberek határon átnyúló együttműködése”, valamint a 3. célkitűzéshez, mely a marketing stratégiai kidolgozása.

A projekt részeként az alábbi tevékenységek valósulhatnak meg:

- Turisztikai csomagok összeállítása: A térség meglévő turisztikai értékeit alapul vevő tematikus útvonalak kialakítása, néhány napos konkrét utazási csomagok a különböző célcsoportba tartozó turisták számára külön-külön
- Egységes kommunikáció a turisták felé:
  - egy közös marketingstratégia kidolgozása
  - a már meglévő információs elemek (honlapok, applikációk, online/offline tájékoztató rendszerek, image, védjegyek stb.) összehangolása/egységesítése (részben más forrásból) tartalommal rendszeresen feltöltése
  - digitális információs táblák (led falak) létrehozása, amelyek a térség turisztikai attrakcióit mutatnák be, de akár jegyértékesítési pontként szolgálhatnak
- Helyi szereplők bevonása, szemléletformálás: bemutatkozási lehetőséget biztosító konferenciák szervezése a helyi szereplők részére; kompetenciafejlesztő, szemléletformáló rendezvények a kínálati szektor helyi szereplői részére; minőségmenedzsment szemléletet erősítő programok
- A térség turisztikai szakembereinek képzése: Szakmai képzések, tanulmányutak szervezése a térség turisztikai szakemberei számára

### 5.2.2. Egyéb projektötletek

Az alábbiakban további fejlesztési ötleteket ismertetek. Ezek egy része már megvalósult, vagy épp folyamatban lévő projektek folytatása lenne.

**A DANURB+ projekt folytatása:** A DANURB+ projekt partnersége tervezi a már megkezdett projekt folytatását az Interreg Duna Program keretében, melyben a Pons Danubii ETT partnerként is részt vehetne. Ez amellet, hogy soft tevékenységeken keresztül segítené a térség ismertebbé válását lehetőséget biztosítana néhány turisztikai létesítmény építészeti terveinek elkészítésére, illetve 1-2 új munkahelyet is biztosítana a Pons Danubii ETT-nek 2 évre. A projekt kidolgozásában a vezető partner vesz elsősorban részt, a megvalósításban a Pons Danubii ETT is aktív szerepet vállalna.

**KOMBI kerékpárkölcsonzó rendszer bővítése:** A már kiépült KOMBI kerékpárkölcsonzó rendszer bármikor bővíthető további dokkolóállomásokkal, kerékpárokkal. Több település is jelezte, hogy szeretne új megállókat létesíteni. Tatán 1 új állomás létesülne és 6 új kerékpárt vásárolnának, Tatabányán létesülne egy dokkoló 3 kerékpárral egy LIFE Program keretében megvalósuló projekt részeként, az épülő Neszmély- Radvány komponál és Érsekújvárbán, a két Komáromban, valamint a térség több más, turisztikai szempontból releváns pontján is létrehoznának új állomásokat. Fő cél, hogy kerékpáron keresztül is elérhetőek legyenek a turisztikai célpontok. Lehetséges források az HU-SK Program mellett a két ország nemzeti operatív programjai (elsősorban TOP-ok).de más Interreg programok részeként is

megvalósulhatna egy-egy dokkoló és néhány bicikli beszerzése. Emellett a fenntartási költségek fedezésére, valamint egy, a kerékpározást népszerűsítő határon átnyúló rendezvény megszervezésére tervez az ETT pályázni.

**KOMFORT 2:** A KOMFORT projekt keretében megkezdődött a két Komárom erődrendszerének felújítása, azonban még számos fejlesztés várat magára, ezért célszerű lenne a már megkezdett munkát egy KOMFORT 2 projekt keretében folytatni. Ebben az ETT mint külső szervezet venne csak részt, a partnerséget a két Komárom szervezetei alkotnák. Az erődök amellet, hogy jelentős kulturális örökségek kiemelt turisztikai célpontok is. A komáromi Csillag erőd ugyan már jó állapotban van, teljes mértékben felújították, viszont a környezetének rendbe tételével még több turistát lehetne bevonni. Az Igmándi erőd fejlesztése még tovább folytatható. Nagy előnye, hogy a Komárom központi részén van, tervezett a város életébe való nagyobb mértékű bekapcsolása. A KOMFORT keretében a külső részének felújítása, vizesblokkok kialakulása folyik jelenleg, azonban a belső terek felújítása nem része a projektnek, ezek megvalósítása a KOMFORT 2 részét képezhetné. Észak-Komáromban is számos nagy volumenű külső és belső erődfejlesztés várat még magára. A projekt részletes kidolgozása 2022 elején/közepén várható.

A Magyar-Szlovák Együtműködési program 2.4.1.Helyi örökség megőrzése intézkedés keretében lehetne rá elsősorban forrást szerezni.

**„Vizes” CULTPLAY:** A projekt központi eleme a CULTPLAY parkok mintájára, kulturális tematikájú “vizes” játszóterek létrehozása lenne több településen, elsősorban a fürdők közelében. Célja új turisztikai attrakciók létesítése, a turisztikai szezon kinyújtása a kulturális örökségek népszerűsítésén keresztül. A játékelemek amellet, hogy szórakozási lehetőséget nyújtanak a gyerekeknek vízzel kapcsolatos kísérletek bemutatására is alkalmasak lesznek, ezáltal kihelyezett tanórákat is lehet majd a helyeken tartani. Meg kell vizsgálni, hogy üzleti alapon mennyire lehetne működőképes az elképzelés.

A Magyar-Szlovák Együtműködési program 2.4.1.Helyi örökség megőrzése intézkedés keretében lehetne rá elsősorban forrást szerezni, vagy részét képezhetné az akciótervnek.

**Jelentős örökségvédelmi épületek rekonstrukciója a Pons Danubii térségben:** A tagtelepülések számos építészeti örökséggel rendelkeznek, melyek egy része örökségvédelem alatt áll, ezek felújítása is megvalósulhatnak a Magyar-Szlovák Együtműködési program 2.4.1.Helyi örökség megőrzése intézkedés keretében. Észak-Komárom már régóta tervezi felújítani az örökségvédelem alatt álló megye házát, valamint a Zichy palotát, Komáromban a lépcsős ház (jelenlegi tourinform iroda) felújítása, Tatán a vár fejlesztése képezhetné a projekt részét: vizesárok fejlesztése úgy, hogy az ott működő halgazdasági és turisztikai tevékenység ne lehetetlenüljön el; a Vármalom rekonstrukciója; A vármúzeum teljes körű műszaki felújítása és fejlesztése, a Rosenberg bástyával, A vár épületének teljes műszaki-, gépészeti felújítása ; a várkápolna és a belső udvar kerengője, a kazamatákkal ellátott külső vár, illetve várárok, valamint a vár és a török kori erőd közötti belső árok további feltárása, állagmegóvása, különböző mértékű helyreállítása.

Tatán még az alábbi ötletek is felmerültek: Tatai Múzeumi Központ Kultúrpalota létesítése; Német Nemzetiségi Múzeum és Raktár fejlesztése, az országot lefedő magyarországi gyűjtemény, valamint természeti erőforrások felhasználásának széles körű bemutatása; Volt

Zsinagóga Kiállítóhelynek megújítása, Bibliamúzeummá történő átalakítása; Deák Ferenc utcai raktárbázis korszerűsítése.

Emellett Tata Város Önkormányzata tervez egy projektet benyújtani a 2.4.1-es intézkedésre az Esterházy örökség fejlesztése témában, Galántával és Zselízzel közösen, de ez a Pons Danubii ETT-től függetlenül zajlana.

**Kisebb volumenű „soft” projektötletek**, melyek a Magyar-Szlovák Program 2.1.1. Társadalmi innovációk bevezetése a hátrányos helyzetű és kiszolgáltatott csoportok számára intézkedés, vagy a 2.3.1. Családi és közösségi alapú egészségügyi szolgáltatások fejlesztése intézkedés, vagy a 3.1.2 Kisprojekt-alapból nyerhetne támogatást

Az alábbi ötletek Komáromban merültek fel, de igény esetén a többi tagtelepülésre is kiterjeszthetők

- Lakossági szűrőprogramok: A prevenció fontosságának hangsúlyozása, lakossági szűrőprogramok megvalósítása és népszerűsítése a Pons Danubii térségben
- Az egészségügyi alrendszerek együttműködésének javítása, fejlesztése: Az egészségügyi alrendszerek közötti kommunikáció fejlesztése, az együttműködés fokozása, tapasztalatcserén alapuló workshopok szervezése. Az elképzelés épít a Komáromban már megvalósult Richter Egészségváros, valamint a Három generációval az egészségért program (EMMI) tapasztalataira.
- Együttműködés javítása a karitatív szervezetekkel: Érzékenyítés, a helyi lakosok körében az önkénység népszerűsítése, segítségnyújtás karitatív szervezeteknek. A komáromi Esély Otthon pályázat tapasztalataira épít
- Együttműködés a sport, kultúra, oktatás terén a civil szervezetekkel, intézményekkel a határ mindkét oldalán: A sport, kultúra, oktatás területeinek innovatív fejlesztésére és széles körben elérhetővé tétele pl.: rendezvények, workshopok, infrastrukturális beruházások, oktatási anyagok kidolgozásával.
- Közös rendezvények a határ mindkét oldalán: A már meglévő és jól működő rendezvények körének kibővítése az „Egy város, két ország” mottó mentén, elsősorban a két Komárom között.

**A Magyar Külgazdasági és Külügyminisztérium pályázata:** Az Pons Danubii ETT és annak 100% tulajdonában álló Pons Danubii Fejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit Kft. a következő években is tervez indulni a Külgazdasági és Külügyminisztérium ETT-k működését támogató pályázati kiírásain. Az ETT alakulása óta minden évben odaítélt támogatás jelentős mértékben segíti az ETT és a Kft. működését. A támogatásból a következő években is a főbb működési kiadásokat (bérleti költségek, könyvelő költségei, alkalmazottak bére, eszközvásárlások stb.), illetve kisebb volumenű fejlesztéseket, stratégiai dokumentumok kidolgozását, reklámanyagok, fordítások elkészítését tervezi az ETT finanszírozni.



## 1.Számú melléklet: A tagtelepülések főbb megvalósult fejlesztései a 2013-2020 időszakban

### Tata

A projekt neve	Azonosító száma	Megvalósítás kezdete és vége	Legfontosabb eredmények
A tatai Kőfaragó-ház kézműves és aktív ökoturisztikai látogatóközpontként való rehabilitációja és a Kálvária-domb egységes turisztikai termékcsomagként való bemutatása	TOP-1.2.1-15-KO1-2016-00005	2017.06.01 - 2020.05.31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• megvalósult a „Kőfaragó-ház” épületében helyet kapó látogatóközpont, interaktív kiállítóter és rendezvényhelyszín kialakítása</li> <li>• létrejött egy turisztikai információs pont, interaktív kézműves és kiállítóhely, gyakorlati bemutató és oktatási helyszín, valamint tanfolyamok szervezésére is alkalmas rendezvényhelyszín</li> <li>• elérhetővé vált a tatai fazekasság történetéről szóló állandó kiállítás, fazekas műhely, kávépörkölő, kézműves serfőzde, zöldség és gyümölcsaszaló</li> <li>• a Szent Iván hegyen, Kálvária-dombon található műemlékek rehabilitációja magában foglalta a sötéttorony (Fellner-kilátó) funkcionális felújítását</li> <li>• a Golgota szoborcsoport állagmegóvó és funkcionális rehabilitációja (önerőből)</li> <li>• a Kálvária-kápolna környékének rendbe tétele, valamint az egykori sziklasétány újbóli funkcióba helyezése</li> </ul>
Angolkert Malomkert – Angolkerti rehabilitáció III. üteme	TOP-1.2.1-16-KO1-2017-00003	2018.04.01 - 2020.12.31	<ul style="list-style-type: none"> <li>• az Angolkert rehabilitációjának III. ütemében felújításra és turisztikai célú hasznosításra került a Jenő-malom és malomudvara, a régi Kristály fürdő területe, valamint XIX. század elején épült, vértesszentkereszti templom romjait felhasználó műromok restaurálására is</li> <li>• a Jenő-malom bejáratához egy új fogadóépület került megépítésre, amelyben a belépőjegyek mellett ajándéktárgyak, csomagolt élelmiszerek és innivalók kaphatók</li> <li>• helyreállításra került a padlóburkolat, valamint az eredeti malomszerkezet, hőszigetelés kerül az épületre</li> <li>• állandó kiállítási elemek lettek egyrészt a Malomkert pergola során kitéve, másrészt a Jenő-malom helyiségeiben kialakított interaktív térben</li> <li>• a galériszinten múzeumpedagógiai foglalkozások megtartására lesz lehetőség</li> </ul>



			<ul style="list-style-type: none"> <li>wifi pontok, a tatai malmok interaktív térképes megjelenítése okos világítással és VR szemüvegek lesznek elérhetőek</li> </ul>
Haranglábtól-Agostyánig, Tata, Országgyűlés tértől Agostyán városrészig létesítendő kerékpárút I. ütem	TOP-3.1.1-16-KO1-2017-00004	2018.02.01 - 2020.06.30	<ul style="list-style-type: none"> <li>Két szakasz:</li> <li>Haranglábtól az Agostyáni úton a vasúti átjáróig kerékpárút kijelölés forgalomtechnikai elemekkel, Koppenhágai típusú 1,25 m szélességű irányhelyes, kétoldali kerékpársáv kialakítása</li> <li>Agostyáni út vasúti átjárótól Agostyán városrészig (település tábláig) kerékpárút építése</li> <li>a megvalósuló aszfalt burkolatú kerékpárút szélessége 2,25 m, hosszúsága 3,376 m, amelyből egy 167 m hosszú, 2,5 m széles út, valamint egy 46 m hosszú, 3,5 m széles út szerviz út (kiszolgáló út)</li> </ul>
A helyi gazdaság erőforrásaira épülő piac- és agrárlogisztikai fejlesztés Tatán	TOP-1.1.3-15-KO1-2016-00003	2016.12.05. - 2020.06.29.	<ul style="list-style-type: none"> <li>a projektben egy helyi termék piac épült</li> <li>az új piacépület mérete és befogadóképessége az árusítóhelyek és a várható vásárlóközönség számának figyelembevételével lett meghatározva</li> </ul>
Inkubátorház építése Tatán	TOP-1.1.2-16-KO1-2017-00002	2018.08.01. - 2020.10.01.	<ul style="list-style-type: none"> <li>az inkubátorházat vállalkozói inkubátorként kívánják működtetni, amely közös szolgáltatásokat és általános üzleti-szakmai segítséget biztosít nem szelektált iparági kezdő vállalkozások számára</li> <li>az 1.035,50 m<sup>2</sup> nettó alapterületű épület két fő részre – műhely valamint iroda- és kiszolgáló egységek – tagolódik</li> <li>a komplexumban összesen 256,20 m<sup>2</sup> irodater található, korszerű bútorzattal ellátva</li> <li>egy 4 férőhelyes, open-office jellegű co-working irodater, megfelelő bútorzattal</li> <li>egy 40,60 m<sup>2</sup>-es, üzleti használatra alkalmas berendezett tárgyalóter</li> <li>z épület másik fő eleme egy 615,40 m<sup>2</sup> alapterületű, műhelyfunkcióra, illetve másodlagosan rendezvényekre, termékbemutatókra, kiállításokra alkalmas közösségi tér</li> </ul>
Tata Építők Parkjában városi zöld infrastruktúra fejlesztés	TOP-2.1.2-15-KO1-2016-00002	2016.07.13 - 2019.12.31	<ul style="list-style-type: none"> <li>az Építők Parkjának rekonstrukciója és átalakításával létrejött egy városi aktív rekreációs zöldfelület, amely teret ad azegészséges életmód és testmozgás lehetőségének fejlesztésére</li> <li>kialakításra került egy 600 m<sup>2</sup> alapterületű játszótér, egy 900 m<sup>2</sup> alapterületű készségfejlesztő kalandpark, valamint egy fitness park, komplex sportpálya melynek területe 2500 m<sup>2</sup></li> </ul>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• szemléletformáló tevékenység - rendezvények és versenyek megszervezése a helyi lakosok számára játékos módon nyújt lehetőséget a klímaváltozással és energiatakarékossággal kapcsolatos ismereteik bővítésére</li> <li>• kiegészítő infrastrukturális fejlesztésként akadálymentesítés, csapadékvízgyűjtőkiépítés, közműkiváltás, illetve a közvilágítás korszerűsítése lett létrehozva</li> <li>• a Borostyánház Gazdaságélénkítő fejlesztésként létrejött a helyi sajátosságoknak megfelelő termékekárúsítását végző és szolgáltató helyiség</li> </ul>
A bölcsődei kapacitás növelése férőhely bővítéssel Tatán	nincs adat	- 2022.09.30.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nagyobb arányú hozzáféréseinek megteremtésére irányuló egy új, 36 férőhelyes bölcsőde létrehozása</li> </ul>
A tatai Szivárvány Óvoda épületenergetikai megújítása	TOP-3.2.1-16-KO1-2017-00007	2018.03.01 - 2019.12.30	<ul style="list-style-type: none"> <li>• külső falazat hőszigetelése</li> <li>• nyílászárók cseréje műanyag ablakokra és ajtókra</li> <li>• az Agostyániutca felőli homlokzaton fa keretszerkezetű nyílászárókra</li> <li>• padlásfödém szigetelése</li> <li>• lapostető szigetelése</li> <li>• fűtési rendszer: a régi gázkazán helyére új, kondenzációs gázkazán kerül</li> <li>• ameglévő radiátorokat új, termosztatikus szeleppel ellátott radiátorokra cseréljük</li> <li>• a meglévő gázbojlereket 1 db indirekt fűtésű tároló váltja</li> <li>• az épület udvar felől tetőszerkezetére egy 1.8 kWp teljesítményű háztartási méretű kiserőmű kerül kialakításra</li> </ul>
Csillagsziget Bölcsőde felújítása Tatán	TOP-1.4.1-15-KO1-2016-0002	2017.06.01. - 2019.12.31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a fejlesztés tartalmazza a bölcsőde főzőkonyhájának széleskörű megújítását, kapacitásbővítését, valamint az intézmény különböző helyiség csoportjainak és udvarának korszerűsítését.</li> <li>• a felújítással a bölcsődei férőhelyek száma 106 fő, a létrehozott újbölcsődei munkahelyek száma 2</li> </ul>
A helyi alapanyagokra épülő minőségi közétkeztetésért –iskolai konyhák hálózatos fejlesztése Tatán	TOP-1.1.3-15-KO1-2016-00002	2017.10.01 - 2019.12.24.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1500-2000 fő számára étkezés biztosítása</li> <li>• új konyhatechnológiai eszközök beszerzése</li> <li>• 1 új főző- és 3 tálalókonyha kialakítása</li> </ul>

## Komárom

A projekt neve	Azonosító száma	Megvalósítás kezdete és vége	Legfontosabb eredmények
Klímabarát Komárom	KEHOP-1.2.1-18	2019.09.01 – 2021.09.28	<ul style="list-style-type: none"> <li>Helyi klímastratégia kidolgozása</li> <li>Interaktív filmklub</li> <li>Családi napok szervezése</li> <li>Lakossági figyelemfelhívó akciók</li> <li>Klímatudatosság ismeretbővítő workshop</li> <li>Tanulmányi verseny előkészítése és lebonyolítása</li> <li>Ismeretterjesztést célzó kiadványok kidolgozása, terjesztése</li> <li>Aloldal klímatudatossági tartalmakkal való feltöltése játékok, kvízek, majd folyamatos frissítése</li> <li>Mese és játék segítségével foglalkozás tartása gyermekek</li> <li>6 db interaktív tanösvény tábla beszerzése és telepítése a klímavédelmi tanösvény kialakításához</li> </ul>
A helyi identitás és kohézió erősítése Komáromban	TOP-5.3.1-16	2018.07.15 – 2023.03.31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>a helyi identitást erősítő közösségfejlesztési folyamatok</li> <li>közösségi részvételre épülő gyakorlatok alkalmazása</li> <li>szabadidős, bűnmegelőzési, közbiztonsági és közlekedésbiztonsági programok megvalósulása</li> </ul>
A komáromi Jókai-liget és környezete zöldhálózatának fejlesztése	TOP-2.1.2-16	2018.01.30 – 2021.04.15	<p>A Jókai ligetben:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>A kihasználatlan, elöregedett növényzettel benőtt terület kertészeti megújítása,</li> <li>Az eddig is burkolt felületű rendezvényterület többfunkciós, kereskedelmi és szolgáltató térére alakítása,</li> <li>Szabadtéri fitness eszközök telepítése</li> <li>Zenepavilon (szabadtéri kisszínpad) és kiszolgáló létesítményei,</li> <li>A Táncsics utcán</li> <li>Az utca és a hozzá kapcsolódó parkoló zöldfelületeinek átalakítása, kiépítése, a hősziget hatás ellen lombhullató, klímaturó fák, cserjék és virágágások telepítésével.</li> </ul>

<b>Nonprofit szolgáltatóház és környezetének kialakítása Komáromban</b>	TOP-2.1.1-15	2017.09.25. - 2020.12.23. (csúszás várható)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a városi környezet minőségének javítása érdekében új, minőségi zöldfelületek</li> <li>• új szabadidős kínálatot nyújtó rekreációs területek létrehozásával</li> <li>• többfunkciós, több korosztály számára vonzó, családbarát játszótér kialakítása</li> <li>• térítésmentes közcélú szolgáltatásokat nyújtó nonprofit szolgáltatóház</li> <li>• többfunkciós családbarát játszótérhez kapcsolódó fedett – zárt terek</li> <li>• a játszóterek igénybevevőit kiszolgáló szociális blokkok</li> <li>• Ifjúsági Közösségi Tér</li> <li>• szolgáltató és szociális funkciók elhelyezésére szolgáló terek</li> <li>• az Ifjúsági Közösségi Térben a DiViSz és civil szervezetek által igénybe vehető irodák és klubhelyiségek, „nappali részleg”, „játszórészleg” és ingyenes WiFi-pont</li> <li>• felszíni parkolóhelyek kiépítése</li> <li>• többfunkciós, családbarát, játszóteret körülvevő kerítés,</li> <li>• rehabilitációba bevont területen belüli térvilágítás,</li> <li>• vízellátás, távközlési és kommunikációs hálózat, és csatornázás kiépítése</li> <li>• a terület mellett elvezető úton kerékpársáv kijelölése</li> <li>• kerékpártároló</li> <li>• energiatakarékos közvilágítás kialakítása, légvezetékek föld alá helyezése a területen belül</li> <li>• rérfigyelő kamera rendszer kiépítése</li> </ul>
<b>Brigetio öröksége – látogatóközpont kialakítása Komáromban</b>	TOP-1.2.1-15	2017.05.15. - 2020.08.12. (csúszás várható)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Az épületben az alábbi funkciók kapnak helyet:</li> <li>• előtér/ turisztikai bemutatótér</li> <li>• állandó római kiállítás anyagát bemutató helyiség</li> <li>• időszakos kiállítások anyagait bemutató helyiség</li> <li>• installációs raktár, kiszolgáló helyiségek, iroda</li> <li>• kávéház, ajándéktárgyak értékesítésére szolgáló helyiség + játék kuckó gyerekeknek</li> <li>• előadóterem</li> <li>• szociális blokk a dolgozók számára</li> <li>• mellékhelyiségek</li> </ul>
<b>A Dunai Limes magyarországi szakaszának turisztikai fejlesztése</b>	GINOP-7.1.6-16	2019.01.02 - 2022.03.31	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Múzeumi kiállítótér, interaktív élménytér, látogatóközpont</li> <li>• Közösségi terek (multifunkcionális rendezvényhelyszín, kulturális programokkal),</li> </ul>

Autómentes Nap	Változó	Évente	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Látogatóbarát kereskedelmi funkciók (kávézó, ajándékbolt, pihenő)</li> <li>• Autómentes Nap szervezése - általános iskolás, óvodás korú gyerekek szemléletformálása a fenntartható közlekedéssel kapcsolatban.</li> </ul>
Ismerd meg, szeresd, védj a Duna két partján fekvő Komárom természeti környezetét!	Interreg (KPA)	2020 – 2021	<ul style="list-style-type: none"> <li>• természetes területek kerülnek kialakítása Észak- és DélKomáromban, amelyek bemutatják a helyi környezet értékeit, növény- és állatvilágát</li> <li>• a helyszíneken kihelyezett információs táblák tájékoztatást nyújtanak a Duna két partján található természeti értékekről</li> <li>• kialakított pihenőhelyek, játékelemek – aktív kikapcsolódás</li> <li>• rekreációs helyszínek kialakítása - egyedülálló oktatási program kerül kidolgozásra a 3-18 éves korosztály számára, kültéri környezetismereti órák megtartása, ahol szakemberek a korosztályuknak megfelelő foglalkozásokat tartanak a gyerekeknek</li> <li>• megjelentetésre kerül egy négy nyelvű ismertető kiadvány a helyi természeti értékekről</li> </ul>
Klapka 200	Interreg (KPA)	2020 – 2021	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Észak-Komárom:</li> <li>• Másik Lehel–Vizely Csaba: Klapka c. rockmusical a Klapka téren</li> <li>• Észak- és Dél Komárom:</li> <li>• 1848/49-es játszó udvar a Tiszti pavilon udvarán és a Monostori erődben</li> <li>• Egressy Béni Klapka indulója a két Komárom énekkarainak előadásában a Klapka téren és a két Komárom fúvószenekarainak előadásában a Szabadság téren ünnepség keretén belül</li> <li>• A Tavaszi emlékhadjárat hagyományőrző csapatainak ünnepi koszorúzása és fegyverbemutatója a Klapka szobornál és az 1848-as kopjafánál</li> <li>• Óvodások közösen élőláncban éneklnek a Klapka indulót, általános iskolások együtt szavalják Pósa Lajos: Klapka c. versét az ünnepségek helyszínein</li> <li>• kültéri hangosító berendezések vásárlása</li> <li>• Klapka 200 logóval ellátott kültéri díszítő elemek</li> <li>• ismeretterjesztő életrajzi kiadvány 4 nyelven, 2500 példányban való megjelentetése</li> </ul>
A Felső- és Alsó-Duna vízi turizmusának komplex fejlesztése	GINOP-7.1.2-15	2017 - 2019	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A Felső-és Alsó-Duna szakaszain 9 vízitúra megállóhely épül vagy újul meg:</li> <li>• Komárom, Lábatlan, Esztergom, Dömös, Rácalmás, Dunaujváros, Bölcse, Kalocsa és Baja</li> <li>• Öt helyszínen infrastrukturális fejlesztésekre kerül sor, négy helyszínen pedig eszközfejlesztést hajt végre a konzorcium</li> </ul>

<b>Inkubátorház építése Komáromban</b>	TOP-1.1.2-16	2018.08.01 – 2020.12.30 (csúszás várható)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• dinamizáló infrastrukturális fejlesztés a helyi gazdaságot a járműipari és gépgyártási potenciáljára építve</li> <li>• korszerű, széles szolgáltatás-portfólióval rendelkező inkubátorház létrehozása</li> </ul>
<b>Komáromi Jókai Mór Gimnázium energetikai korszerűsítése</b>	TOP-3.2.1	2018.01.01 - 2021.03.31	<ul style="list-style-type: none"> <li>• nyílászárók cseréje</li> <li>• hőszigetelés</li> <li>• fűtési rendszer korszerűsítése</li> <li>• A projekt további célja, hogy:</li> <li>• a gimnázium épületében dolgozók és tanulók komfortérzete javuljon</li> <li>• egy kulturáltabb, élhetőbb településkép jöjjön létre</li> <li>• az épített környezet minőségének javítása</li> <li>• a projekt által a lakosság megismerkedhessen a megújuló energiaforrások alkalmazásának lehetőségeivel, ezáltal szemléletmódot formáljunk és energiatudatosságra, valamint a megszerzett tudás továbbadására neveljünk</li> <li>• az akadálymentesített környezet kialakításával megvalósuljon az egyenlő esélyű hozzáférés</li> </ul>
<b>Geotermikus hőellátó rendszer kiépítése Komáromban</b>	TOP-3.2.2-15	2017.07.18. - 2021.10.29. (csúszás várható)	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a Brigetio Gyógyfürdő két épületének és a Városi Sportcsarnok részben földgáz alapú hőenergia termelésének minél nagyobb arányú kiváltása geotermikus hőellátó rendszer kiépítésével</li> <li>• 1600 m talpmélységű új termálkút kialakítása</li> <li>• várható hőmérséklet a kútfejnél: 60-70 °C, tervezett térfogatáram 6-13 l/s</li> <li>• a termelőkúttól 2,1 km hosszú DN 150/200 szigetelt vezetéken jut el a termálvíz a Brigetio Gyógyfürdő Főépületéig</li> <li>• az új hőközpontban a termálvíz leadja hőtartalmának egy részét, először a Városi Sportcsarnokot tápláló hőcserélőnek, majd a Fürdő Főépület és a Fedett Uszoda fűtési rendszerét tápláló 2 hőcserélőnek.</li> </ul>
<b>A Komáromi Aprótalpak Bölcsőde felújítása</b>	TOP-1.4.1-15	2017.01.01. - 2018.12.31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Aprótalpak Bölcsőde átalakítása:</li> <li>• akadálymentes mosdó kialakítása</li> <li>• a konyha és előkészítő helyiségek korszerűsítése, tejkonyha kialakítása</li> <li>• épület energetikai korszerűsítése, "DD" energetikai besorolásnak való megfelelés</li> <li>• a pihenő és a játszó udvar felújítása</li> <li>• Zsebibaba Bölcsőde felújítása:</li> <li>• foglalkoztató burkolat és aljzat csere,</li> </ul>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• oldalfali burkolatok cseréje,</li> <li>• belső festések,</li> <li>• sérült ablakkönyöklők cseréje,</li> <li>• szükséges villamos javítási munkák a pihenő és a játszó udvar felújítása</li> <li>• szilárd burkolat épül az egyes játszóeszközök (motor, stb.) használhatóságához</li> <li>• zöldfelület felújítása</li> <li>• kültéri tároló építése</li> <li>• kerékpártároló</li> </ul>
<b>Szemléletformálási programok: Legyen energiánk változthatni!</b>	KEHOP-5.4.1-16	2019 - 2020	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A Levegő Munkacsoport Országos Környezetvédő Egyesület Komárom iskoláiban legalább 20 osztályban tartanak interaktív szemléletformáló foglalkozást az energiatakarékosságról és a megújuló energiaforrásokról</li> </ul>
<b>Állami tulajdonú árvízvédelmi fejlesztések: Komárom, Almásfüzitő árvízvédelmi öblözet árvízvédelmi biztonságának javítása</b>	KEOP-2.1.1/2F/09-11.	2011 - 2016	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Komárom, Almásfüzitő árvízvédelmi öblözet árvízvédelmi biztonságának javítása</li> </ul>
<b>Jedlik Ányos Terv - Elektromos töltőállomás kiépítése</b>	nincs adat	2016 - 2019	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2 db „A” típusú elektromos töltőállomás kiépítése</li> </ul>
<b>Közvilágítás energiatakarékos átalakítása Komáromban</b>	KEOP-5.5.0	2014 - 2015	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 24 utat illetve utcát érintve 635 db kompakt és nátriumizzós lámpatest cseréje</li> </ul>
<b>Környezettudatosság formálása Komáromban</b>	FM-LSZF/2018-01	2019 - 2020	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A projekt megvalósításával a komáromi lakosság figyelmét szeretnénk ráirányítani a szelektív hulladékgyűjtés fontosságára.</li> <li>• A helyi általános iskolások tájékoztató előadást követően rajzpályázaton vehetnek részt</li> <li>• A projekt további célja, hogy az általános iskolákban és egyéb közintézményekben egyaránt megvalósulhasson a szelektív hulladékgyűjtés</li> <li>• pályázati támogatásból szelektív hulladéktároló szigetek telepítése</li> </ul>
<b>Illegális hulladéklerakók felszámolása Komáromban</b>	HILL079	2019 - 2020	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A pályázati felhívás célja közterületen fellelhető illegálisan lerakott, elhagyott hulladék felszámolásának (elszállításának és kezelésének) elősegítése.</li> </ul>



Zöld Komárom - zöld jövő	TOP-7.1.1-16	2021.02.01. – 2021.11.30.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• „Közösségi zöld projektek Komáromban”:</li> <li>• helyi természeti értékeket, közösségi tereket érintő zöld projektek (10 db)</li> <li>• fejlesztési tervek kidolgozása, városi partnerségen alapuló workshopok (2 db)</li> <li>• „Green City rendszerek vizsgálata”:</li> <li>• európai és hazai példák vizsgálata, illetve összehasonlítása történik meg a „green city – zöld város” témakörben</li> <li>• a tanulmány témakörei: a leképezhető mintaprojektek; minősítési rendszerek melyeket alkalmazhatóak a városi terek és helyi természeti értékek megőrzése és fejlesztése érdekében Komárom városában</li> <li>• „Zöld és Okos Komárom”:</li> <li>• a projekt cél fenntarthatóságát erősítő közösségi megoldások kidolgozása, a smart city adekvát eszközeinek felhasználásával – célzottan a helyi ifjúság bevonásával</li> <li>• on-line és off-line workshop kerül lebonyolításra</li> <li>• „Zöld Komárom arculata” – „Zöld város – zöld jövő arculat”:</li> <li>• digitális marketingkommunikációs elemei valósulnak meg</li> </ul>
--------------------------	--------------	---------------------------	---

## Oroszlány

A projekt neve	Azonosító száma	Megvalósítás kezdete és vége	Legfontosabb eredmények
SafeCycling - "Kerékpározzunk együtt biztonságosan"	SKHU/WETA/1901/4.1/223	2020. november 1. - 2021. október 31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a kerékpáros közlekedés népszerűsítése</li> <li>• oktatók pedagógusok közös képzésen való részvétele, felkészítése, tapasztalatcseréje workshopokon</li> <li>• biztonságos közlekedés elsajátítása érdekében közös kerékpáros segédanyag elkészítése általános iskolás diákok számára kiemelve a két ország közötti eltéréseket</li> <li>• az élményalapú oktatás érdekében mobil, kerékpáros KRESZ-pálya beszerzése</li> <li>• a pálya használatához kerékpárok és védőfelszerelések beszerzése</li> <li>• a két település közötti 3-3 autóbuszos utazással diákcsoportok utaztatása a partner településre</li> </ul>

EsterhazyWay - "Az Esterházyak nyomában, Galántáról Oroszlányba"	SKHU/WETA/ 1901/1.1/036	2020. június 1. - 2021. július 31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A projekt révén közelebb hozni a két város fiataljait egymáshoz, amelyben 8 utazás valósul meg az általános iskolai tanulók részére</li> <li>• megismerhetik az Esterházyak történetét, illetve a hozzájuk kapcsolódó fejlődést az adott településeken</li> <li>• Galántán a neogótikus kastély mellett kültéri érintőképernyős információs pult telepítése</li> <li>• Oroszlányon a Bányászati Múzeumban egy kültéri bányász tematikus élménypark létrehozása</li> </ul>
A helyi identitás és kohézió erősítése Oroszlányban	TOP-5.3.1-16- KO1-2017-00003	2018.09.01 - 2022.08.31	Rendezvények és akciók: <ul style="list-style-type: none"> <li>• 2019. augusztus 17. - XXV. Falunap keretében: „50 éves a Szlovák Klub” című kiállítás, „Elszármazottak és segítők találkozója” című rendezvény, „Az Egyesület negyedszázada” című kiállítás került megszervezésre</li> <li>• 2019. szeptember 7. – „Egymásra figyelve” Bűn- és baleset-megelőzési családi nap</li> <li>• 2019. szeptember 9-11. – Erdei Iskola szervezése</li> <li>• 2019. szeptember 21. – Kulturális Örökség Napja alkalmából szervezett Kulturális akadályverseny</li> <li>• 2019. november 19-23., 29. – „Eleink nyomán” rendezvénysorozat</li> <li>• 2019. december 2. – Szent Borbála napi ünneppsorozat</li> <li>• 2019. szeptember 1 – 2020. január 31. közötti időszak - Médiaszakkör indítása</li> <li>• 2019. szeptember 1. – 2020. június 30. közötti időszak – Ki vagy Te? Klub indítása</li> <li>• 2020. január 15. – „Téli madaraink” rajzpályázat</li> <li>• 2020. február 15. – Siskasütő verseny</li> <li>• 2020. szeptember 26. – Festve tanulva</li> <li>• 2020. február 15. – 2021.06.30. közötti időszak – „Kerékpáros Klub - alsósoknak és felsősöknek” foglalkozás a Hunyadi Mátyás Általános Iskolában</li> <li>• 2020. július 1. – 2020. szeptember 28. közötti időszak – „Idősebbek is elkezdhetik” foglalkozás</li> <li>• 2020. október 2. - 75 éves az Oroszlányi Bányász Koncert Fesztivál Zenekar</li> </ul>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2020. október 9. - "Eleink nyomában" az Oroszlányi Bányászati Múzeumban</li> <li>• 2020. október 9. - "Eleink nyomában" a tatabányai Bányászati és Ipari Skanzen</li> <li>• 2020. október 9. – Eleink nyomában</li> <li>• 2020. október 9. – Környezetvédelmi nap – Ismerjük meg településünk vízivilágát!</li> <li>• 2020. október 30. – Tök jó nap</li> <li>• 2021. április 22. – Lakóhelyünk védelméért, a zöld Oroszlányért</li> <li>• 2021. május 30. - "Legyél Te is hős! Győzz le minden akadályt!"</li> <li>• 2021. június 25. – Tájházak napja</li> <li>• 2021. június 25. – Kiállítás megnyitó</li> <li>• 2021. június 25. – Sütemények versenye</li> <li>• 2021. június 26. – Szlovák családi nap</li> <li>• 2021. augusztus 14. – Szlovák zenés est</li> <li>• 2020. február 15. – 2021.06.30. közötti időszak – „Kerékpáros Klub - alsósoknak és felsősöknek” foglalkozás a Hunyadi Mátyás Általános Iskolában</li> <li>• 2021. február 1. – 2021.06.30. közötti időszak – „Kerékpáros Klub - alsósoknak és felsősöknek” foglalkozás a József Attila Általános Iskolában</li> <li>• 2021. február 1. – 2021.06.30. közötti időszak – „Kerékpáros Klub - alsósoknak és felsősöknek” foglalkozás a Benedek Elek EGYMI-ben</li> <li>• 2021. augusztus 14. – Közlekedésbiztonsági program</li> <li>• 2021. szeptember – "20 éves az Oroszlányi Bányászati Múzeum"</li> <li>• 2021. szeptember 19. – "Ötpecsétes Oroszlány"</li> <li>• 2021. szeptember 25. – "320 éves a szlovákok betelepítése"</li> </ul>
<p>Tavaink Átal – Oroszlány (Majk) – Kecskéd – Környe – Tatabánya közötti kerékpáros mobilitás feltételeinek megteremtése csatlakozva</p>	<p>TOP-3.1.1-15-KO1-2016-00004</p>	<p>2021.május 3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A kiépítendő kerékpárút nyomvonalának hossza összesen 12,8 km</li> <li>• A kerékpárút Környe – Kecskéd – Oroszlány közigazgatási területén haladva csatlakozik be Oroszlány Rákóczi Ferenc út menti kerékpárútjába, amin keresztül eléri az Oroszlányi Ipari Parkot</li> <li>• A tatabányai szakasz az elkészült tervek szerint megteremtí az összeköttetést a Dunaalmás - Tata – Tatabánya kerékpárúttal</li> </ul>

az Által-Ér Menti Kerékpárúthoz			<ul style="list-style-type: none"> <li>• A projekt nyomvonala felfűzi az Által-ér és mellékvizei menti tavakat (Oroszlány Felső-tó, Kecskédi-tó, Környei-tó, Tatabányai Erőműi-tó)</li> <li>• A nyomvonal tartalmaz egy kiágazást Kecskéd irányából Majk felé, így közvetlen elérhetőség jön létre a Majki Remeteség és az Oroszlányi Bányászati Múzeum irányába</li> </ul>
Majk és a Vértes turisztikai tevékenységeinek összehangolása az Oroszlányi Bányászati Múzeum komplex fejlesztésével	TOP-1.2.1-15-KO1-2016-00008	2019. június 30.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A projekt célja az Oroszlányi Bányászati Múzeum területének rendezése, korszerű fogadóépület építése, új kiállítási területek kialakítása, a meglévő tárlat interaktívva tétele, új attrakciók fejlesztésével</li> <li>• A volt Kazánház épületének elbontását követően kialakítható a portaépülethez kapcsolódóan a létesítmény fogadóépülete, ahol shop és büfé, mosdó, kerékpár tároló, terasz és bemutató terület is található</li> <li>• A múzeum belső területén rendezett rendezvénytér és játszótér kerül kialakításra, emellett időszakos kiállítócsarnokká válik a jelenleg funkció nélküli kompresszorház</li> <li>• A külső területeken a bányavárat bejáratánál kas szimuláció kerül kialakításra</li> <li>• A múzeum területén a fűtetlen gépészeti épületekben is számos interaktív fejlesztés valósul meg, ahol mobil applikáció segítségével is körbejárható lesz a tárlat</li> <li>• komplex turisztikai bemutató és fogadókönyvet: elektromosautó-töltőpont, kerékpár-szervízpont, vallásturisztikai és ökoturisztikai pihenőpont</li> </ul>
HUSK kerékpár körútvonal csatlakozva az EUROVELO 6	HUSK/13014/2.3.1/0005	2014. január 1. - 2015. április 30.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A projekt keretén belül a határ szlovák oldalán Komárom – Izsa – Path – Dunaradvány – Dunamocs – Karva Duna menti szakaszán kerül kiépítésre kerékpárút, valamint pihenőhelyek</li> <li>• A határ magyar oldalán az építési engedélyhez projektdokumentáció és megvalósíthatósági tanulmány készül a kerékpárút kiépítésére Almásfüzitő, Dunaalmás, Neszmély és Oroszlány részére</li> </ul>
Lakhatási feltételek és a környezet állapotának javítása Oroszlányban	TOP-4.3.1-16-KO1-2017-00001	2021. november 29.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A projekt célja az Oroszlány területén található szegregált lakókörülmények között élő lakók életfeltételeinek javítása</li> <li>• A projekt két lába a lakhatási beavatkozások megvalósítása (bérlakások kialakítása), valamint a közterületek és a közlekedési útszakaszok minőségének javítása, biztonságosabbá tételük elősegítése</li> </ul>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• Térfigyelő kamerarendszeri fejlesztések történnek a 12411/1 Hrsz-ú ingatlanon közösségi kert és kiszolgáló létesítményeinek kialakításával</li> <li>• Borbálai Községi Ház és a Szeptember 6. úti játszótér fejlesztése</li> <li>• Bér lakások kialakítása a Móricz Zsigmond u. 4. számú épületkomplexumban, valamint a Petőfi udvar 4-5. és Petőfi Sándor utca 7. épületekben</li> <li>• A környezeti állapotok és a közlekedési feltételek javítása a Fürst Sándor, Bánki Donát és Irinyi János utcák út- és járdafejlesztésével realizálódik</li> </ul>
<b>Az Oroszlányi Bölcsőde Épületeinek Bővítése</b>	TOP-1.4.1-19-KO1-2019-00002	2021. augusztus 29.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A bölcsőde telephelyének 3 csoportszobával történő bővítése</li> <li>• 1000 m2 zöldfelülettel a játszóudvarok területének biztosítása</li> <li>• a csoportszobák mellé a szükséges kiszolgáló helyiségek is megépülnek és az épületek projektarányos akadálymentesítése is megvalósul</li> <li>• 9 db új parkoló épül az intézmény oldalsó bejáratához közel</li> </ul>
<b>Foglalkoztatási Paktum folytatása Oroszlány Járás területén</b>	TOP-5.1.2-16-KO1-2017-00003	2021.06.30	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 2021. június 30-ig összesen 205 álláskereső élethelyzetén sikerült javítani, közülük 29 fő szerzett piacképes szakmát</li> <li>• 2021 nyaráig 138 személy helyezkedett el az elsődleges munkaerőpiacon, túlnyomó többségben az Oroszlányi járásban működő 109 mikro-, illetve kisvállalkozásnál</li> <li>• 36 új egyéni vállalkozás is segítséget kapott az induláshoz</li> </ul>
<b>Az Önkormányzati Szociális Szolgálat Családok Átmeneti Otthona épületének fejlesztése</b>	EFOP-2.2.3-17-2017-00039	2018. 02. 06 – 2019. 10. 27.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• A fejlesztés során az épület utólagos hőszigetelése megvalósult</li> <li>• a homlokzaton 12 cm vastagságú, a padlásfödemen 25 cm vastag, a pincefödém alsó síkján pedig 12 cm vastag utólagos hőszigetelés került elhelyezésre</li> <li>• A homlokzati nyílászárók teljes körű cseréje megvalósult 3 rétegű hőszigetelő üvegezésű műanyag nyílászárók beépítésével</li> <li>• Korszerű közösségi, szakmai helyiségek kerültek kialakításra (társalgó, gyermekjátzó szoba, olvasó/könyvtárszoba, tanulószoba, mosó-szárító helyiség, főzőkonyha, raktárhelyiség, irodák, pszichológusi szoba, interjú szoba)</li> <li>• kialakításra került 1 db akadálymentes parkoló</li> </ul>

<p><b>KAPU – Az oroslányi szegregációs folyamatok kezelése</b></p>	<p>TOP-5.2.1-15-KO1-2016-00001</p>	<p>2022.05.29</p>	<p>Előkészítő munka keretében:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- szükségletfelmérés elemzése, igényfelmérés elvégzése</li> <li>- Községi Beavatkozási Terv elkészítése</li> <li>- támogató csoport létrehozása (programterv, dokumentáció, együttműködési megállapodások, képviselők megnevezése, a projektben vállalt feladatok tervezése)</li> <li>- a támogatható tevékenységek tematikájának részletes kidolgozása</li> <li>- célcsoporttagok kiválasztása, indikátorok meghatározása</li> <li>- A projekt keretében 31 fő vehet részt OKJ-s képzéseken: motorfűrészes kezelő, burkoló, raktáros, építőanyag mozgató gépkezelő, targoncavezető, személy- és vagyónőr, kézapoló- és műkörm- építő, virágkötő, valamint szakács szakmát sajátíthatnak el</li> <li>- a program keretében megkezdődik a bevontak részére a tehetséggondozás, felzárkóztatás</li> <li>- a támogatható tevékenységek programjainak elindulása: <ul style="list-style-type: none"> <li>• Baba-mama klub</li> <li>• Boldogság Klub</li> <li>• Drogprevenció</li> <li>• Kreatív Klub</li> <li>• Egészségmegőrzés</li> <li>• Számítógépes ismeretek</li> <li>• Te kellesz!</li> </ul> </li> <li>- Képzések folytatása - képzéseket követően (már befejezett képzés esetén) a munkaerőpiacon történő elhelyezkedésre való törekvés (foglalkoztatási tanácsadás, munkaerő-kölcsönzés, a munkavállalók érzékenyítése)</li> <li>- Terület rendbe tétele: közös személtakarítás, folyamatos szociális munka</li> </ul>
<p><b>Oroszlány Város Önkormányzata ASP központhoz való csatlakozása</b></p>	<p>KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2017-01196</p>	<p>2018.06.30</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a pályázat keretében a szükséges kártyaolvasók, egyéb számítástechnikai eszközök beszerzése megtörtént</li> <li>• a szakrendszerek használata 2018. január 1-vel megkezdődött</li> </ul>
<p><b>Az Oroszlányi Bölcsőde Működési Feltételének Fejlesztése</b></p>	<p>TOP-1.4.1-15-KO1-2016-00022</p>	<p>2018.07.16</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• az épület udvarára új játszóeszközök, udvari játékok kerültek beszerzésre (homokozók, kisvona, babakáz)</li> </ul>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• párapapuk, árnyékoló vitorlák, mozgatható időjárásálló, párasítható kerti pavilonok is beszerzésre kerültek</li> <li>• a Bölcsőde épületén belül új bútorok (fektetők, asztalok, szekrények, szőnyegek), IKT eszközök (számítógép, CD lejátszós rádiók), mosógépek, porszívók, szárítógépek valamint a konyhai gépek (pároló, tűzhely, főzőüst) és eszközök, edények kerültek beszerzésre</li> <li>• a csoportok új fejlesztő játékokat, csoportszobai eszközöket kaptak</li> </ul>
Helyi foglalkoztatási együttműködések az oroszlányi járásban	TOP-5.1.2-15-KO1-2016-00003	2017.06.15. – 2018.10.31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• előzetes helyzetelemzés (munkáltatók, leendő paktumtagok célcsoporti személyek kérdőíves felmérése) és az előzetes programterv megalkotása</li> <li>• humánerőforrás biztosítása a projektmegvalósítás időszakában: projektmenedzsmen (projektmenedzser és pénzügyi vezető), paktumkoordinátor, szakmai megvalósító(k) és munkaerő-piaci szolgáltatást nyújtók</li> <li>• paktumiroda biztosítása, eszközök beszerzése, szakmai anyagok kidolgozása (Helyzetelemzés, Stratégia és Akcióterv, Ügyrend és SzMSz, Munkaprogram, 3 projektterv, éves munkatervek stb.)</li> <li>• paktumszervezet létrehozása (minimum 15 tagú paktum járási önkormányzatok, képző intézmények, civil és egyházi szervezetek, cégek bevonásával; Foglalkoztatási Fórum, Irányító Csoport működtetése)</li> <li>• képzések megvalósítása (minimum 25 fő célcsoport személy részére) a járási munkáltatói igényekre alapozottan</li> <li>• a célcsoport részére bér- és bérköltség támogatása, kapcsolódó egyéb költségek, képzéshez kapcsolódó támogatások biztosítása</li> <li>• munkaerő-piaci tevékenységek biztosítása</li> <li>• kötelező nyilvánosság biztosítása</li> <li>• a projekttel összefüggésben végzett kommunikációs és marketing tevékenységek, foglalkoztatást elősegítő rendezvények</li> </ul>
Oroszlány Város Önkormányzata Középületeinek Energetikai Korszerűsítése I.	KEOP-5.7.0/15-2015-0332	2015. október 1. - 2015. december 8.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a város arculatát jelentősen meghatározó, helyi védettség alatt álló két épület fejlesztése valósult meg</li> <li>• az Oroszlányi Községi Szintér épületének felújítása: a homlokzat, valamint a tető hő- és vízszigetelése</li> </ul>



			<ul style="list-style-type: none"> <li>• az új Szolgáltató Városközpont épületének felújítása: 3 rétegű üvegezéssel ellátott nyílászárók beépítése</li> </ul>
<b>Az oroszlányi Önkormányzati Szociális Szolgálat villamos energia ellátásának biztosítása fotovoltaikus rendszerek kiépítésével</b>	KEOP-2014-4.10.0/N	2015 tavasza és nyara	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a projekt keretében összesen 40,56 kWp teljesítményű fotovoltaikus rendszer került kiépítésre</li> <li>• az épületekre magyar gyártású Jüllich Glass Solar 260P típusú napelemek kerültek telepítésre</li> </ul>
<b>Oroszlány Város Önkormányzatának Szervezetfejlesztése</b>	ÁROP-1.A.5-2013-2013-0011	2013. november 1. - 2014. december 31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a Polgármesteri Hivatal új iratkezelő rendszerének bevezetése</li> <li>• az önkormányzati feladatok átalakulásával kapcsolatban a támogató infrastruktúra és a szerződéses kapcsolatok felülvizsgálata</li> <li>• intézményi struktúra, intézményirányítási modell kidolgozása</li> <li>• feladat ellátási és finanszírozási modell kidolgozása</li> <li>• szakmai és támogató folyamatok, humán erőforrás kapacitásgazdálkodásának felülvizsgálata</li> <li>• költségcsökkentési, hatékonyságnövelési intézkedések, ill. ezek nyomon követése</li> </ul>
<b>Az Oroszlányi Óváros fejlesztésének I. üteme – Élhető és Szolgáltató Városközpont létrehozása</b>	KDOP-3.1.1/B-11-2012-0005	2014. február 20. - 2014. szeptember 15.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• az Oroszlányi Munkaügyi Központ új épületrészének kialakítása (I. emelet)</li> <li>• az épület akadálymentesítése (lift, mosdó, közlekedő helyiségek)</li> <li>• a Nemzeti Munkaügyi Hivatal biztosítja a funkcióhoz illeszkedő hivatali belső helyiségek kialakításának forrását, a bútorozás és az informatikai eszközök, beszerzését</li> <li>• új közterület kerül kialakításra a volt iskolaudvaron, ahol a környék parkolási gondjait is kezelő, parkoló kerül kiépítése (98 db)</li> <li>• elkészülnek az Iskola (10 db) és a Gárdonyi Géza (13 db) utcákon párhuzamos beállással tervezett parkolók, gyalogos járdák, a fásítás és a napelemes térvilágítás</li> <li>• gyalogos sétány készül a Hunyadi utca – Gárdonyi Géza utca kereszteződésétől egészen az Iskola utcáig</li> <li>• elkészül az épület főbejárata előtti, 566 hrsz-ú térrész teljes környezetrendezése, új, egységes arculatú utcabútorok kerülnek kihelyezésre</li> </ul>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• a gyalogos sétány mentén a kapualjban kialakításra kerül 2 üzlethelyiség – ezeket az Önkormányzat bérleményként kívánja hasznosítani</li> <li>• A projektet kiegészítő ún. soft programok a fejlesztésekhez kapcsolódóan kerülnek megrendezésre: Állás és képzési börze, Pályaválasztási rendezvény, Vállalkozói gazdaságfejlesztő fórum, Környezet tisztítási akciónap, „Járjuk be az Aranyt” nyílt nap</li> </ul>
--	--	--	--

## Kisbér

A projekt neve	Azonosító száma	Megvalósítás kezdete és vége	Legfontosabb eredmények
Épületenergetikai fejlesztés a kisbéri Petőfi Sándor Általános Iskolában	KEOP-4.10.0/A/12-2013-0344	- 2014	
I. világháborús emlékmű rendbetétele Kisbéren	nincs adat	- 2014	
A Kisbéri Spartacus SE sportöltöző építése	nincs adat	- 2014	
Kedvezményes Pályaépítési Program - Műfüves pálya építése	nincs adat	- 2014	
A közbiztonság növelését szolgáló fejlesztések támogatása - Térfigyelő-kamerarendszer telepítése	nincs adat	- 2015	
volt Szakrendelő épületének felújítása és Kisbéri Járási Hivatallá történő átépítése	nincs adat	- 2015	
Kisbér Város Önkormányzata	KEOP-5.7.0/15-2015-0235	- 2015	

középületeinek energetikai korszerűsítése			
A kishéri pékház tetőszerkezetének felújítása	nincs adat	- 2015	
Bakonysárkány-Vérteskethely-Kishér szennyvízelvezetési és – tisztítási problémájának megoldása	KEOP-1.2.0/2F/09-2010-0044	- 2015	
Balesetveszélyes csomópontok átépítésének társfinanszírozására - Kishér, a 81. sz. főút és a 8218. sz. összekötő csomópontjának körforgalommá történő átépítése	nincs adat	- 2016	
Komplex útfelújítási program - 81-es főút Komáromi utcai szakaszának felújítása 81-es főút Kossuth utcai szakaszának felújítása	nincs adat	- 2016	
Deák Ferenc utca felújításának I. üteme	nincs adat	- 2016	
Önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatása Kishéri Gyöngyszem Óvoda felújítása	nincs adat	- 2016	
A Kishéri Spartacus Sportpálya	nincs adat	- 2016	

centerpályájának felújítása			
Deák Ferenc utca felújításának II., III. és IV. üteme + Hánta városrészben művelődési ház felújítása	nincs adat	- 2017	
Büszkeségpont kialakítása	KKETTKK-56P-02-0279	- 2017	
Emléktáblák kihelyezésének támogatása	GUL-16-D-P-0009	- 2017	
Őszi Napfény Idősek Otthona épületegyüttesének külső felújítása energiahatékonysági fejlesztéssel	1778591549	- 2019.07.13.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• az épületegyüttes energetikai korszerűsítése</li> <li>• az otthona három épületének felújítása külső homlokzati és fűdémszigeteléssel, néhány - a korábbi felújításokból kimaradt - fa nyílászáró cseréjével</li> <li>• egy 16 m<sup>2</sup> abszorber felületű napkollektoros rendszer telepítése</li> </ul>
Kisbér csapadékvíz-elvezetésének fejlesztése	TOP-2.1.3-15-KO1-2016-00007	- 2020.04.15.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Perczel Mór utca alatti árok kotrása</li> <li>• a Perczel Mór utca 57. szám előtti szakasz megépítése, a meglévő vízelvezető árokkal történő összekapcsolása</li> <li>• az újonnan megépült ároktól az átereszig terjedő szakasz kotrása</li> <li>• meglévő áteresz cseréje az átmérő növelésével</li> <li>• meglévő földárók vasúti áteresz előtti szakaszának kotrása</li> <li>• vasúti keresztezés utáni szakasz rendezése, kotrása</li> <li>• meglévő, burkolt árok cseréje</li> <li>• közúti áteresz mélyítése</li> <li>• a Szent Imre utca első szakaszán a meglévő burkolt csapadékvíz elvezető árok felújítása, cseréje</li> <li>• a Concó patakba vezető árok egy részének mélyítése</li> </ul>
Kisbér csapadékvíz elvezetésének fejlesztése	TOP-2.1.3-16-KO1-2017-00008	- 2020.10.30.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a belterületre hullott csapadékvizek és felszín alól elötörő fakadó vizek rendezett és kártétel nélküli elvezetése</li> <li>• a belterületen áthúzódó vízfolyások és belvízcsatornák, belvíz elvezető rendszerek rendezése</li> </ul>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• a települések belterületének védelme a külterületeken keletkezett vizek káros hatásaitól</li> </ul>
<b>Bölcsődei intézmény létrehozása Kisbéren</b>	TOP-1.4.1.-15-KO1-2018-00028	- 2020.09.30.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a Széchenyi utcában található volt zeneiskola épületének bölcsődei feltételeknek megfelelő teljes átalakítása</li> <li>• 2x12 fő befogadására alkalmas gyermekszoba kialakítása</li> <li>• szükséges kiszolgálóhelyiségekkel és kültéri foglalkoztató terekkel</li> </ul>
<b>Kisbér Város települési kerékpárút-hálózat fejlesztése</b>	TOP-3.1.1-16-KO1-2020-00008	- 2021.09.30.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a projekt megvalósulásával összesen 2434 méter hosszon újul meg illetve épül ki a kerékpárút</li> <li>• a Kossuth Lajos utca és a Batthyány-pusztai iparterület között a főút tengellyel párhuzamos elválasztott gyalogos-kerékpáros közlekedő utak külterületen pedig egyoldali kétirányú kerékpárút kialakítására kerül sor</li> </ul>
<b>Bölcsődei intézmény bővítése Kisbéren</b>	TOP-1.4.1-19-KO1-2019-00020	- 2022.09.30.	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a tervezett épület földszintes (egy galérián elhelyezett tárgyalóval), teljes körűen, komplex módon akadálymentesített</li> <li>• a foglalkoztatók mérete valamivel meghaladja az 50 m<sup>2</sup>-t, így hasznos alapterületük gyermekenként több mint 3 m<sup>2</sup></li> <li>• az épülethez tartozik egy terasz, amely részben fedett</li> <li>• a bölcsődések számára játszóudvar készül</li> <li>• bútorok és játékok beszerzése</li> </ul>
<b>Belvárosi városközpont revitalizációjának támogatása részben támogatás nyújtásával</b>	nincs adat	-	

## Észak-Komárom

A projekt neve	Azonosító száma	Megvalósítás kezdete és vége	Legfontosabb eredmények
<b>Szeresd és védj a Duna mindkét partját</b>	nincs adat	2019/06	
<b>Ünnepségek Klapka György tábarnok</b>	nincs adat	2019/06	

születésének 200. évfordulója alkalmából			
Envirováros 2019	nincs adat	2019/07	
Turisztikai információs központ építése, laktanyaépület rácsos és tetőszerkezetének rekonstrukciója az Új erődben Komáromban - II. szakasz, "A" rész	nincs adat	2019/11	
Vezeték nélküli hozzáférési pontok kihelyezése Komárom városán belüli közterületekre	nincs adat	2019/01	
A Ferencesek utcáján lévő óvoda épületének bővítése – kapacitás kiterjesztése	nincs adat	2019/02	
Kamerarendszerek bővítése játszótereken és általános iskolák közelében	nincs adat	2019/02	
Műfü cseréje a multifunkcionális pályán	nincs adat	2019/03	
A Rákóczi utcai kerékpárút projektdokumentációja Komáromban	nincs adat	2019/11	
Zárható kerékpártárolók építése Komáromban	nincs adat	2019/11	

## Gúta

A projekt neve	Azonosító száma	Megvalósítás kezdete és vége	Legfontosabb eredmények
Kerékpárút a Kis-Duna másodlagos védőgátjának koronájában	SKHU/1601/1.1/014	2017.11.1. – 2019.10.31	<ul style="list-style-type: none"> <li>kerékpárút építése 1,110 km hosszan</li> <li>információs tábla a vízimalomnál</li> </ul>
A gútai Városi Hivatal dolgozóinak ágazati készségeinek fejlesztése	312031V161	2019.11.4. – 2020.12.31.	<ul style="list-style-type: none"> <li>képesítések MS Office, MsÚ információs rendszer és Digitális önkormányzat területeken</li> <li>ágazati készségek szakmai fejlesztése, beleértve az alkalmazottak IKT ismereteit</li> </ul>
Integrált egészségügyi ellátóközpont Gúta városában	302021T632	2019.8.23. -	<ul style="list-style-type: none"> <li>az integrált egészségügyi ellátóközpont modernizálása</li> <li>az általános és specializált egészségügyi ellátás a meglévő központban való egyesülése</li> </ul>
A BRKO (biológiailag lebomló kommunális hulladék) begyűjtése és értékesítése Gúta városában	nincs adat	nincs adat	<ul style="list-style-type: none"> <li>lehetővé tenni a lakosság számára a biológiailag lebomló anyagok elkülönítését</li> </ul>
Gútai Városi Hivatal épületének felújítása	nincs adat	2016/02 – 2018/01	<ul style="list-style-type: none"> <li>az egész épület energiaintenzítésének csökkentése a kerületi falak, tetők és nyílászáró szerkezetek hőtechnikai tulajdonságainak javításával</li> <li>fűtési rendszerek és világítás részleges korszerűsítése</li> </ul>

## Naszvad

A projekt neve	Azonosító száma	Megvalósítás kezdete és vége	Legfontosabb eredmények
A termálfürdő fürdőközpontjának elsődleges területe	saját forrás	2015 – 2019	<ul style="list-style-type: none"> <li>fürdőközpont kiépítése - előcsarnok, öltözők, étkezők, szolgáltatások</li> <li>kültéri fedetlen medencék</li> <li>a medencék technikai és hozzátartozó mérnöki hálózatok (víz, lefolyók, áram, gáz, közvilágítás) és ezek technikai helysége</li> </ul>



			<ul style="list-style-type: none"> <li>• a fürdő egész éves üzemeltetése 25000 m2 területen és a kültéri medencék 891 m2 területen működik</li> </ul>
Óvoda Naszvad 995 házszám – az óvoda épületének felújítása, javítása, műszaki korszerűsítése	OP KŽP	2017-2020	<ul style="list-style-type: none"> <li>• energetikai túlterheltség csökkentése</li> <li>• homlokzati falak, tetők hőszigetelése és a kitöltő elemek konstrukciójának cseréje</li> <li>• a fűtésrendszer rekonstruálása</li> </ul>
A Helyi Művelődési Központ épületének energiaintenzitásának csökkentése	OP KŽP	2018-2020	<ul style="list-style-type: none"> <li>• homlokzat és tető hőszigetelése</li> <li>• nyílászárók és bejárati ajtó cseréje</li> <li>• fűtés felújítása, gázszerelés rekonstrukciója és a világítás modernizációja</li> </ul>
Támogatás a biológiailag lebomló települési hulladék keletkezésének megelőzésére Naszvad községben	OP KŽP	2018-2019	<ul style="list-style-type: none"> <li>• 1458 darab komposztáló beszerzése a biológiailag lebomló háztartási hulladék kialakulásának megelőzésére</li> </ul>
Zöldvonal elemek revitalizálása a környezet minőségének javítása érdekében	nincs adat	2020	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a környezet minőségének javítása és a légszennyezettség, szálló por felfogásának csökkentése</li> <li>• létrejött egy természetes környezeti gát a mezőgazdaságra használt táj és a város belterülete között</li> <li>• a kiválasztott fák tipikusak Szlovákia ezen környezetére</li> </ul>
A fürdő területén található nyaralók műszaki felszerelése	saját forrás	2018 -	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a fürdőközpont területén lévő rekreációs házak technikai felszereltségének felújítása</li> <li>• utak, kanalizáció, vízvezetékek, közvilágítás felújítása</li> </ul>
Ipari terület műszaki felszereltsége I. szakasz	saját forrás	2018 -	<ul style="list-style-type: none"> <li>• közlekedési és műszaki infrastruktúra építése/bővítése</li> <li>• kövezett utak, csatornák, gázvezetékek, közvilágítás</li> </ul>
Naszvad község gazdasági és társadalmi fejlesztésének programja	nincs adat	2015 - 2020	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a város fejlesztési politikájának, vezetésének és a lakosságnak az önkormányzat fejlesztési irányáról alkotott elképzeléseinek dokumentációja</li> <li>• a PHSR kidolgozásával az önkormányzat érdeklődést mutat saját jövője és lakói jövője iránt</li> </ul>

			<ul style="list-style-type: none"> <li>• egy PHSR dokumentum formájában az önkormányzat eszközt szerez a szükséges és kívánt változtatások kezdeményezésén alapuló aktív fejlesztésirányításhoz</li> <li>• a fejlesztési prioritások egyértelmű meghatározása - célzott stratégián alapuló hosszú távú fejlesztés megvalósítása</li> </ul>
Lakásfejlesztési program	nincs adat	2014 - 2023	<ul style="list-style-type: none"> <li>• ez a dokumentum elengedhetetlen a helyi lakáspolitikák kialakításához</li> </ul>
Közösségi terv	nincs adat	2017 - 2022	<ul style="list-style-type: none"> <li>• a Közösségi terv egy folyamatos eljárás eredménye, amely figyelemmel kíséri, aktualizálja és értékeli a különböző munkacsoportok és szereplők céljait, ezek intézkedéseit a helyi igények kielégítése érdekében, amelyeket hatékonyan és célzottan biztosítanak</li> <li>• a szociális szolgáltatások közösségi tervezésének fő célja a szociális szolgáltatások, valamint a nyomon követési szolgáltatások hatékonyan működő hálózatának kialakítása és fenntartása</li> </ul>